Гос. книжная палата УзССР

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

КПСС XXVI съезди қарорларини амалга оширамиз

Қишлоқ ҳақиқати

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг газетаси

ГАЗЕТА 1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

9 ДЕКАБРЬ, 1982 ЙИЛ. ПАЙШАНБА № 281 (2.687). Баҳоси 3 тийин.

«Оқ олтин–82» мавсуми қаҳрамонлари

МЕҲНАТ ЮТУҚЛАРИМИЗ — ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА!

ХАЛҚ БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДА

Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили охирлаб қолди. Ҳозир ҳамма жойда, бошқарувнинг барча босқичларида КПСС XXVI съезди илгари сурган мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантириш программасини ҳаётга татбиқ этиш учун олиб борилаётган умумхалқ курашининг дастлабки икки йили натижалари якунланиб, қўлга киритилган ютуқлар умумлаштирилмоқда, йўл қўйилган камчиликлар таҳлил этилмоқда, келгуси йил вазифалари белгилаб олиняпти.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарори, ўрток Ю. В. Андроповнинг ана шу Пленумдаги программавий нутқи, ўнинчи чақириқ СССР Олий Совети еттинчи сессияси ҳужжатлари халқ фаровонлиги, унинг бахт-саодати ҳақида ғамхўрлик қилиш Коммунистик партия ва Совет давлати фаолиятининг бош мақсади бўлиб келганлиги ва шундай бўлиб қолаётганлигини бутун жаҳонга яна бир карра намойиш этди.

Бахтиёр Советлар оиласининг тенг ҳуқуқли аъзоси бўлган серқуёш Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам бундай оталарча ғамхўрликдан тўла баҳраманд бўлмоқдалар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VIII пленуми ва ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг олтинчи сессияси партия белгилаб берган социал-иқтисодий программа республикамизда муваффақиятли ва собитқадамлик билан рўёбга чиқарилаётганлигини алоҳида мамнуният билан қайд этди. 1982 йил плани ҳамма энг муҳим кўрсаткичлар бўйича бир мунча ошириб бажарилиши кўзда тутилмоқда. Сессияда тилга олинган айрим рақамларга мурожаат этайлик. Масалан, бу йил республикада ялпи ижтимоий маҳсулот ўтган йилга нисбатан 3,7 процент ортади ва 37 миллиард сўмдан ошиб кетади, миллий даромад эса 17,6 миллиард сўмни ташкил этади. Бу ўтган йилги даражадан 4,9 процент ортиқдир. Миллий даромаднинг асосий қисми, яъни 80 процентга яқини аҳолининг фаровонлигини оширишдан иборат асосий вазифани бажаришга сарфланади.

Олий Совет сессияси қабул қилган 1983 йилда Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат планида саноат, қишлоқ хўжалиги, транспорт ва алоқа, капитал қурилишни юксак суръатлар билан ривожлантириш тадбирлари белгилаб берилди. Хусусан, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларига мувофиқ, агросаноат комплексининг ҳамма тармоқларини жадал юксалтириш кўзда тутилади. Агросаноат комплексининг ўзаги бўлган қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти 3,5 процент, шу жумладан, деҳқончилик маҳсулоти 2,2 ва чорвачилик маҳсулоти 7 процент ортади.

Моддий ишлаб чиқариш тармоқларини ривожлантириш юзасидан белгиланган тадбирлар аҳолининг фаровонлигини юксалтириш ва Коммунистик партиянинг социал сиёсатини изчил амалга оширишдан иборат асосий мақсадга эришувни кўзда тутади. Шунга биноан аҳолининг реал даромадларини 3,1 процент ошириш, ижтимоий истеъмол фондларини 5,2 процент кўпайтириб, 5,8 миллиард сўмга етказиш планлаштирилди. Ижтимоий истеъмол фондларининг кўпайиши маориф ва маданиятнинг ривож топиши, социал таъминот ва медицина хизматининг яхшиланиши демакдир.

Ишлаб турган оналар учун бола туққанда бир йўла нафақа тўлаш ва бола бир ёшга етганига қадар қисман ҳақ тўланадиган отпуска бериш тартибини жорий этиш катта аҳамиятга эга бўлади. Шу мақсадда 31 миллион сўмдан ортиқ пул ажратиб берилади. Бир корхонада камида 25 йил ишлаган кишилар учун, 20 йил ишлаган болали аёллар учун пенсия таъминоти соҳасида қўшимча имтиёзлар жорий этилади. Шу мақсад учун 10,5 миллион сўм сарф қилинади.

1982 йил планида товар обороти ҳажмини ошириш, маиший хизматни, физкультура ва спортни ривожлантириш, маданий-маърифий муассасалар, соғлиқни сақлаш ишларини янги босқичга кўтариш тадбирлари белгиланди. Планда меҳнаткашларнинг уй-жой шароитларини яхшилашга алоҳида аҳамият берилди. Келаси йили барча манбалар ҳисобига 6 миллион квадрат метрдан зиёд уй-жой фойдаланишга топширилади.

Аҳолининг кенг истеъмол молларига бўлган талаб-эҳтиёжини қондиришга катта аҳамият берилмоқда. Республиканинг келаси йил планида «Б» группасидаги тармоқларда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 18,9 процент ортади.

Истиқболнинг ёрқин режалари такрор ва такрор тасдиқлаб турибдики, конкрет инсон ҳақида, унинг талаб ва эҳтиёжлари ҳақида амалда ғамхўрлик қилиш партия иқтисодий сиёсатининг бош ва пировард мақсадидир. Истеъмол ва уй-жой, маданият ва дам олиш, меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш сингари бир қатор масалалар комплексини ўз ичига олган халқ фаровонлигини юксалтиришнинг ўн биринчи беш йиллик ва умуман саксонинчи йилларга мўлжалланган кенг программаси босқичма-босқич амалга оширилмоқда.

Партия ва давлатнинг халқ фаровонлигини муттасил ошириб боришга қаратилган режалари кенг кўламли, улуғвор ва реалдир. Бу режаларни муваффақиятли рўёбга чиқариш ҳар биримизнинг куч-ғайратимизга, фаоллигимиз ва фидокорона меҳнатимизга, уюшқоқлик ва интизомимизга боғлиқ. Шуни ҳам айтиш керакки, партия ташкилотлари, маҳаллий Советлар, хўжалик ва касаба союз органлари, савдо, маиший хизмат, соғлиқни сақлаш, маориф, маданият муассасалари фаолиятини ҳозирги катта талаблар асосида ташкил этиш учун ҳали кўп иш қилишлари керак. Негаки, бу соҳалар халқнинг кундалик турмуши билан чамбарчас боғлиқ бўлиб, одамлар конкрет инсон ҳақида қандай ғамхўрлик кўрсатилаётганлигига худди шу соҳаларда иш қай даражада ташкил этилганига қараб баҳо берадилар. Уларнинг кайфияти, ижтимоий ва меҳнат активлигига бевосита таъсир ўтказадиган соҳалар ҳам шулардир.

Совет кишилари фаровонлик ва маъмурчилик манбаи меҳнат эканлигини яхши биладилар. Бизнинг ҳар биримиз ўз меҳнат постимизда қанчалик сидқидиллик кўрсатсак, астойдил тер тўксак, кўпроқ самарага эришсак, иқтисод ва тежамкорлик режимига қатъий риоя қилсак, интизом ва юксак уюшқоқлик кўрсатсак, жонажон мамлакатимиз тобора қудратли, фаровон ва чароғон бўлиб бораверади. Биз — ҳаммамиз бадавлат ва бахтиёр яшайверамиз.

Республикамиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилини ҳамма соҳаларда зарбдорчасига якунлаб, қутлуғ сана — СССР ташкил топганлигининг шонли олтмиш йиллигини ёруғ юз билан кутиб олмоқдалар. Улар Коммунистик партия ва давлатнинг совет кишилари ҳақидаги оталарча ғамхўрлигига жавобан Ватан бахт-саодати ва равнақи йўлида бундан буён ҳам ҳормай-толмай меҳнат қилиш иштиёқига тўлиб-тошгандирлар.

Автоном республика чорвадорлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, меҳнатда катта ғалабага эришдилар. Барча турдаги чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш халқ хўжалик плани муддатидан илгари бажарилди.

Чорва туёғи ва парранда ўтган йилдагига нисбатан анча кўпайди, уларнинг маҳсулдорлиги ошди, бузоқ ва қўзи ўтган йилдагига нисбатан кўп олинди, молларнинг нобуд бўлиши камайди.

Колхозлар, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарида шу йилнинг ўн бир ойи мобайнида гўшт етиштириш 17 процент, сут етиштириш 10 процент ва тухум етиштириш 18 процент кўпайди.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ РАПОРТИ

Автоном республиканинг ҳамма районлари, колхоз ва совхозлари чорвачилик маҳсулотларини давлат йўли билан харид қилиш планининг бажарилишига катта ҳисса қўшдилар. Беруний райони фермаларининг меҳнаткашлари яхши натижаларга эришдилар. Тўрткўл, Шуманай ва Чимбой районларининг хўжаликлари чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш планларини анча ошириб адо этдилар.

Автоном республика чорвадорлари, зооветеринария мутахассислари, фермаларнинг барча меҳнаткашлари фидокорона меҳнати туфайли шу ғалабага эришилди. Кейинги йилларда чорвачиликни янада ихтисослаштириш ва марказлаштириш соҳасида муайян ишлар қилинди. Ажойиб кадрлар ўсиб етишди, чорвачиликнинг моддий базаси мустаҳкамланди. Чорвачилик изчиллик билан саноат негизига ўтказилмоқда.

Автоном республикада янги комплекслар ва фермалар қурилди, эскилари эса реконструкция қилинди. Тахиатош паррандачилик фабрикаси ишга туширилди. Гўшт чорвачилигига ихтисослаштирилган Бўзатов райони ташкил қилинди. Ёш қора молларни ўстирадиган ва сўқимга боқадиган иккита катта совхоз-саноат комплекси ташкил қилинди. Қўйларни бўрдоқига боқадиган иккита комплекс ишлаб турибди. Бир миллион бройлер боқиш учун мўлжалланган Нукус бройлер фабрикасининг биринчи навбати ишга туширилди, чўчқа боқишга ихтисослаштирилган Тельман номли совхознинг қуввати оширилмоқда.

Автоном республика чорвадорлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумининг қарорларига жавобан, 1983—1985 йилларда чорвачилик маҳсулотларини янада кўпайтириш тадбирларини ишлаб чиқдилар.

(ЎзТАГ).

ҲАМКОР ВА МАДАДКОР БЎЛАЙЛИК

Самарқанд район қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш техника таъминоти бирлашмасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларини ҳаётга тадбиқ эта бориб, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида чорвачилик фермалари ва комплекслардаги машина ҳамда ускуналарга техникавий хизмат кўрсатишни кенгайтириш борасида сезиларли муваффақиятларга эришдилар. Бу — район колхоз ва совхозларида қорамол ва паррандаларнинг маҳсулдорлигини оширишда, чорвачилик маҳсулотларининг барча турларини етиштиришни кўпайтиришда муҳим роль ўйнамоқда.

Бирлашма коммунистлари, комсомоллари, барча ишчи-хизматчилари КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми, СССР Олий Совети VII сессияси қарорларини, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1982—1983 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш юзасидан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида»ги қарорини катта меҳнат ва сиёсий кўтаринкилик билан кутиб олдилар.

САМАРҚАНД РАЙОН «СЕЛЬХОЗТЕХНИКА» БИРЛАШМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРДА ЧОРВА ҚИШЛОВИ МУВАФФАҚИЯТЛИ УТКАЗИЛИШИНИ ТАЪМИНЛАШ ЮЗАСИДАН БЕЛГИЛАГАН

ТАДБИРЛАРИ

Самарқанд район «Сельхозтехника» бирлашмаси коллективи ана шу муҳим ҳужжатларни атрофлича муҳокама қилиб, ўз фаолиятига танқидий кўз билан қараган ҳолда эришилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш юзасидан кенг кўламдаги тадбирларни белгилаб олди. Бу тадбирларда ишлаб чиқариш резервларидан максимал даражада фойдаланиш, иш самарадорлиги ва сифатини ошириш, чорвачилик фермалари ва комплексларидаги машина ҳамда ускуналарнинг тўхтовсиз ишлашини таъминлаш, 15 минг бош қорамолга мўлжалланган хўжаликлараро бўрдоқичилик комплекси ҳамда район матлубот жамиятининг чўчқачилик комплексида меҳнат жараёнларини мумкин қадар тўла механизациялаш, ана шулар асосида районда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг кўпайтирилишига муносиб ҳисса қўшиш кўзда тутилган.

Ушбу тадбирда қуйидагиларни амалга ошириш белгиланган:

1. Район колхоз ва совхозларидаги чорвачилик фермалари, комплексларига техникавий хизмат кўрсатадиган мавжуд 7 бригадага қиш шароитида ишлаш билан боғлиқ воситаларни тўла-тўкис етказиб бериш, шундай ишларни бажарадиган қўшимча равишда иккита бригада ташкил этиш, ускуналарнинг техникавий қарови ва жорий ремонти планларининг ўз вақтида ҳамда сифатли бажарилишини таъминлаш.

2. Чорвачилик фермаларидаги машина ва ускуналарга техника хизмати кўрсатадиган станциянинг ишини чорва қишлови даврида икки сменаликка ўтказиш.

3. Ҳар бир хўжалик фермаси ҳузуридаги пунктлар созловчи-усталарининг кечаю кундуз навбатчилик қилишни уюштириш.

4. Фермалар ҳузуридаги пунктларда машина ва ускуналар, озуқа тайёрлаш қурилмалари учун зарур бўлган агрегатлар, узеллар, эҳтиёт қисмларнинг етарли миқдордаги запасини вужудга келтириш.

5. Фермалар, комплекслар ҳамда чорвачилик ускуналарига техника хизмати кўрсатиш станциясининг эҳтиёт қисмлар етказиб бериш, узел ва агрегатларни ремонт қилиш юзасидан берган буюртмалари биринчи навбатда бажарилишини таъминлаш.

6. Район колхозлари ва совхозларидаги чорвачиликка хизмат қиладиган автотранспорт воситаларининг доимий равишда техникавий жиҳатдан шай бўлишига кўмаклашиш, техника хизмати кўрсатиш станциясига қарашли кўчма устахоналарнинг узлуксиз ишлашига эришиш.

7. Бирлашма радио алоқаси диспетчерлигининг кечаю кундуз ишлашини таъминлаш.

Чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш юзасидан бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига активлик билан қўшилиб, районда гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга, бу билан мамлакат Озиқ-овқат програмасининг бажарилишига ўз ҳиссамизни қўшамиз.

Ушбу тадбирлар Самарқанд район «Сельхозтехника» бирлашмаси коллективининг умумий йиғилишида маъқулланган ва қабул қилинган.

ОКТЯБРЬ ЙЎЛБОШЧИСИГА ҲАЙКАЛ ОЧИЛДИ

ҚУВА (Фарғона области), 8 декабрь. (ЎзТАГ). Бугун Фарғона областидаги энг катта пахтачилик районларидан бирининг маркази — Қувада дунёда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси Владимир Ильич Ленин ҳайкали очилди.

Йўлбошчининг номи билан аталган майдонга партия ва меҳнат ветеранлари, Қува саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг вакиллари, пахтакорлар, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг ходимлари тўпландилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қизил лентани кесади. Ҳайкал устидаги оқ чойшаб тушиб, йиғилганларнинг кўз олдида Ильичнинг олти метрлик монументал бронза қиёфаси намоён бўлади. Монумент авторлари — ҳайкалтарошлар Э. Алиев, Н. Банделадзе, В. Дегтярев, архитекторлар Д. Латипов ва А. Шокировлардир.

Бўлиб ўтган митинг қатнашчилари мангу барҳаёт Ленин ғояларининг тантана қилганлиги ҳақида, совет халқларининг ягона қардош оиласидаги Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқларининг меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини муваффақиятли амалга ошираётганликлари ҳақида, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини меҳнатда муносиб муваффақиятлар билан кутиб олаётганликлари тўғрисида гапирдилар.

Ҳайкал пойига гуллар қўйилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

АЙРИМ КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАРГА ССР ИТТИФОҚИ 60 ЙИЛЛИГИ НОМИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС XXVI съезди ишлаб чиққан коммунистик қурилиш планларини муваффақиятли равишда амалга оширганликлари, 1982 йилги топшириқларни тўла ва ошириб бажарганликлари учун қуйидаги корхоналар, ташкилотлар, колхозлар ва совхозларга ССР Иттифоқи 60 йиллиги номи берилсин:

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

Нукус бройлер фабрикаси: Тўрткўл районидаги «Целинник» совхози.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ

Андижон ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси;
Андижон парранда гўшти етиштирувчи ишлаб чиқариш бирлашмаси.

БУХОРО ОБЛАСТИ

Бухоро тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси;
Ромитан районидаги «Ромитан» совхоз-техникуми.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ

«Узбекзолото» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли Маржонбулоқ олтин кони;
Жиззах ип-йигирув фабрикаси.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ

«Мубарекгазпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси;
Қаршидаги 10-ғалла маҳсулотлари комбинати.

НАВОИЙ ОБЛАСТИ

«Промэлектромонтаж» трестига қарашли 79-монтаж-қурилиш бошқармаси;
Навоий кон-металлургия комбинатининг марказий кон бошқармаси.

НАМАНГАН ОБЛАСТИ

Косонсой шойи тўқиш фабрикаси.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ

Самарқанд «Кинап» заводи,
Каттақўрғон шаҳридаги Ингичка кон бошқармаси;
Пайариқ районидаги Челак пахта тозалаш заводи.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ

Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигига қарашли Термиз тикувчилик фабрикаси;
Шўрчи ғалла маҳсулотлари комбинати.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ

Ховос районидаги 9-«Д» совхози;
Оқолтин районидаги «Андижон» совхози.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси;
Ангрен «Резинотехника» заводи;
Чирчиқ трансформатор заводи.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ

Қува мебель фабрикаси;
Марғилон «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмаси;
Қувасой чинни заводи.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ

Хоразм балиқ комбинати.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1982 йил 7 декабрь.

БУХОРОНИНГ УЛКАН ХИРМОНИ

«Ўзбекистоннинг олти миллион тонна пахтаси шонли юбилей — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги арафасида Ватанга қилинган муносиб совғадир». Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети республикамиз деҳқонларининг меҳнат зафарини ана шундай юксак баҳолади. Эришилган улкан ғалабада Бухоро области заршуносларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Улар юбилей йилида мисли кўрилмаган табиат қийинчиликларини мардонавор меҳнат, жасорат ва матонат, омилкорлик билан бартараф этиб, мўл ҳосил етиштирдилар ва давлатга 510 минг тонна пахта етказиб бердилар.

Бу йилги мавсумда область меҳнаткашлари оммавий жасорат намуналарини кўрсатдилар. Коммунистлар, комсомоллар ва барча меҳнаткашлар бир тан-бир жон бўлиб меҳнат қилдилар. Ватанни мўл ва сифатли пахта ҳосили билан қувонтиришга интилдилар. Бунинг учун техника воситаларидан, ишчи кучларидан, умуман барча имкониятлардан самарали фойдаланилди. Мавсум муваффақиятини таъминлаш мақсадида юз минглаб теримчилар, механизаторлар, ҳашарчилар юксак уюшқоқлик, ватанпарварлик, касбга чексиз садоқат намуналарини кўрсатдилар. Умумхалқ курашидан ҳеч ким четда қолмади. Зотан, бугунги кунда қўлга киритилган улкан ғалаба нашидасини ҳамма — каттаю кичик баб-баравар тотмоқда. Ғалаба сурури ҳар бир хонадонга файз киритмоқда.

СУРАТДА: Бухоро районидаги «Маданият» колхозининг пешқадам бригадаси бошлиғи Истам Набиев. У етакчилик қилаётган бригада заршунослари 83 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ошириб хирмон кўтардилар.

(Бухоро области пахтакорларининг катта меҳнат ғалабасига бағишланган материалларни газетанинг иккинчи бетида ўқийсиз).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРГАНЛИКЛАРИ УЧУН ҚУЙИДАГИЛАР РЕСПУБЛИКА ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ЁЗИЛАДИ:

Навбаҳор райони — район партия комитетининг секретари ўрток Урунов, район ижроия комитетининг раиси ўрток Алиқулов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток Болтаев, район «Сельхозтехника» бошқарувчиси ўрток Ражабов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток Норов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси ўрток Тўраева, район комсомол комитетининг секретари ўрток Файзиев.

Пешку райони — район партия комитетининг секретари ўрток Ҳамроев, район ижроия комитетининг раиси ўрток Раҳмонов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток Аҳмедов, район сельхозтехника бошқарувчиси ўрток Холов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток Очилов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси ўрток Неков, район комсомол комитетининг секретари ўрток Ашуров.

Жалолқудуқ райони — район партия комитетининг секретари ўрток Топволдиев, район ижроия комитетининг раиси ўрток Сиддиқов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток Қирғизов, район сельхозтехника бошқарувчиси ўрток Лукьянов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток Эралиев, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси ўрток Ашурбобоев, район комсомол комитетининг секретари ўрток Шарипова.

Хўжаобод райони — район партия комитетининг секретари ўрток Қодиров, район ижроия комитетининг раиси ўрток Ҳасанова, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток Абдухолиқов, район сельхозтехника бошқарувчиси ўрток Мўйдинов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток Қосимов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси ўрток Юсупов, район комсомол комитетининг секретари ўрток Қобулова.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет ва хўжалик органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Бухоро область халқ контроли комитети раисининг ўринбосари ўрток Василий Андреевич Юртаевга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди.

«ОҚ ОЛТИН-82» МАВСУМИ ҚАҲРАМОНЛАРИ

БУХОРОНИНГ УЛКАН ХИРМОНИ

МАРДОНАВОР МЕҲНАТ МЕВАСИ

Советлар Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланадиган бу йил ҳам Ленин орденли областимиз меҳнат аҳли учун ижтимоий тараққиётнинг барча жабҳаларида катта ғалабалар йили бўлди. Қишлоқ меҳнатчиларимиз, айниқса, улкан муваффақиятларни қўлга киритдилар. Миллий ифтихоримиз бўлган пахтачиликда эришган ютуқларимиз ҳар бир қалбни фахр-ифтихор ҳисларига тўлдиради. Областимиз заршунослари ҳам пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муддатидан илгари, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 65 йиллиги арафасида 5 октябрда шараф билан адо этдилар.

Областимиз пахтакорлари бундан илҳомланиб, навбатдаги катта довон — социалистик мажбуриятни забт этишга киришдилар. Шуни қувонч билан қайд этамизки, ота-боболари асл деҳқон бўлган пахтакорларимиз зиммадаги социалистик мажбуриятни ҳам шараф билан бажардилар. Она-Ватан областимиз пахтакорларидан 510 минг тонна хом ашё қабул қилди. Шундан 26 минг тоннаси қимматбаҳо ингичка толали пахтадир.

Бу улкан ютуқ осонликча қўлга киритилгани йўқ, албатта. Заҳматкаш пахтакорларимизнинг реза-реза пешона тери, область, район партия ва совет органларининг раҳбарлик ва ташкилотчилик роли, жамоат ташкилотларининг кўмаги натижаси сифатида эришилди бу ғалабага. Республикадаги бир группа донгдор бригада бошлиқларининг Ўзбекистоннинг барча пахтакорларига қарата «СССРнинг 60 йиллигига 60 центнердан» ҳосил етиштириш ҳақидаги даъвати ҳар бир қишлоқ меҳнатчисининг қалбидан чуқур ўрин олди, йил бошиданоқ мўл ҳосил учун жиддий курашга чорлади.

Партия ташкилотларининг қатъий назорати ва кўмагида чигит экиш кампанияси қисқа муддатларда уюшқоқлик билан ўтказилди. Ғўза парваришида мисли кўрилмаган жасорат намуналари кўрсатилди.

Айниқса, июль ойининг охирги кунларида ва августнинг бошида эсган гармсел ғўза ҳосилининг анча тўкилиб кетишига сабабчи бўлди. Ўрта ярусда деярли гул ва ғунчалар қолмади. Бу ташвишли аҳволнинг олдини олиш партия, совет, хўжалик ташкилотлари олдига янги вазифа, янги агротехник тадбир қўллашни кўндаланг қилиб қўйди. Қисқа муддатда ғўза қўшимча озиқлантирилиб, икки бор культивация қилинди ва сифатли сувдан чиқарилди.

Натижада кийин, ноқулай об-ҳаво шароитида ҳам далаларимизда мўл-кўл ва эртаги «оқ олтин» ҳосили етиштирилди. Йиғим-теримга уюшқоқлик билан киришдик. Обкомнинг бюроси пахта йиғим-теримини муваффақиятли ўтказиш бўйича ташкилий-пропагандистик тадбирлар планини ишлаб чиқди ва унинг бажарилишини қатъий назоратга олди. Теримчиларнинг талаб ва эҳтиёжлари доимо диққат марказимизда бўлди. Уларга қулай маданий-маиший шароитлар яратиш, медицина, савдо хизматлари кўрсатиш сифатини ошириш масалаларига биринчи даражали вазифалар қаторида қаралди. Пахтакорлар ўртасида оммавий-сиёсий ишлар кучайтирилди.

Бунинг натижасида теримнинг дастлабки кунлариданоқ юксак иш суръатига эришилди.

Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаати кузнинг феъли бузилган, устма-уст қор ва ёмғир ёғаётган оғир бир пайтда областимизнинг каттаю кичик аҳолиси учун жанговар даъватнома бўлиб янгради, ҳаммани жасорат кўрсатишга ундади. Унга жавобан ҳар бир меҳнатчи ўз ўрнини пахтазорда деб билди, минглаб шаҳарликлар, студент ёшлар пахтазорга-катта ҳашарга отландилар.

Пахтазорда вояга етган, деҳқончилик илмини яхши эгаллаган миришкорларимиз борки, уларнинг тажрибаси ёшларимиз учун катта бир мактаб вазифасини ўтаётир. СССРнинг 60 йиллиги шарафига гектаридан 60 центнердан ҳосил кўтариш мусобақасида ҳам ана шу уста пахтакорларимиз пешқадамликни бермадилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари — Ғиждувон районидаги «Гулистон» колхозидан Обида Ҳамроева, Ромитан районидаги Наримонов номли колхоздан Истам Турсунов, Пешку районидаги «Москва» колхозидан Йўлдош Эргашев, Свердлов районидаги Ҳамза номли совхоздан Абдулла Кўкламов, шунингдек, Олот районидаги Ф. Хўжаев номли колхоздан Саиджон Ахатов, Қоракўл районидаги К. Маркс номли совхоздан Ондахол Муродов, Бухоро районидаги «Маданият» колхозидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Рўзигул Турдиева, Вобкент районидаги Калинин номли колхоздан Низом Икромов ва бошқа ўнлаб асл деҳқонларимиз етакчилик қилаётган бригадалар 60—65 центнердан, ҳатто ундан ҳам ошириб ҳосил кўтаришга муваффақ бўлдилар.

Шуни айтиш керакки, анчагина майдонда қимматбаҳо ингичка толали «оқ олтин» етиштирилади. Бу навга ажратилган экин майдонларининг йил сайин кенгайиб бораётганлиги, айни пайтда деҳқонларимизнинг бу навдан юқори ҳосил етиштириш усулларини кунт билан эгаллаётганлиги эътиборга молик. Областимизда ингичка толали пахта тайёрлаш бўйича давлат планининг барвақт 2 ноябрдаёқ бажарилганлиги фикримизнинг далилидир. Ғиждувон районидаги С. Айний номли колхознинг С. Зарипов, Зарафшон» колхозининг Х. Ахтамов, «Партия XXVI съезди» колхозининг Р. Исматов, Й. Мақсудов, Шофиркон районидаги Куйбишев номли колхознинг Ж. Каримов, «Ленинобод» колхозининг Ф. Сайфуллаевлар бошчилик қилаётган бригадалар бу навдан юқори ҳосил етиштирдилар.

Қишлоқ хўжалигида механизациянинг тобора кўпроқ ва самаралироқ қўлланилаётганлиги давримизнинг ўзига хос хусусиятидир. Бу ҳол пахтачиликда янада равшанроқ кўзга ташланмоқда. Жумладан, бу соҳадаги энг сермеҳнат ва серташвиш жараён йиғим-терим ҳам тобора кўпроқ техника зиммасига юкланаётир. Бинобарин, юбилей йилида ҳам механик ҳайдовчиларимизнинг ҳалол ишлаганликлари, областимиз пахта хирмонига салмоқли улуш қўшганликлари ҳаммамизни қувонтирди. Улар 284 та терим транспорт отрядига уюшган ҳолда жуда юксак сифат ва суръатни таъминладилар. Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозидан Аҳмад Файзиев, Олот районидаги Навоий номли колхоздан Сайфи Алиев, Қоракўл районидаги К. Маркс номли колхоздан Сайли Жўраев, Вобкент районидаги «Октябрь» колхозидан Шариф Одилов, Коган районидаги Калинин номли колхоздан Жўра Худоев, Ромитан районидаги «Ромитан» совхозидан Аҳмад Ҳамроев, Свердлов районидаги «Ўзбекистон» колхозидан Султон Қурбонов кабы моҳир механизаторларнинг ҳар бири терим агрегатларини юксак унум билан ишлатиб, мавсумда 250-300 тоннадан ошириб дурдона теришга эришдилар. Оилавий экипажлар эришган ютуқ, айниқса, ибратлидир. Жумладан, Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозидан Раҳим Нарзуллаев, Жалил Мажидов, Пешку районидаги Ибн Сино номли колхоздан Наим Қаюмовлар бошлиқ оилавий экипажлар мавсумда 900—950 тоннадан ошириб «оқ олтин» тердилар.

Йиғим-теримда шаҳарлик ҳашарчилар, олий ўқув юртлари, техникум ва билим юртлари, мактаб ўқувчилари, нуроний опахон ва отахонларимиз ҳам актив иштирок этиб, чинакам ватанпарварлик намуналарини кўрсатдилар. Кузнинг ёғин-сочинли кунларида, ҳосил тақдири ҳал бўлаётган энг масъулиятли дамларда область партия комитети ва ижроия комитетининг даъватига жавобан улар пахтакорлар билан ёнма-ён бўлдилар, умумхалқ ишига муносиб улуш қўшдилар.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумдаги программавий нутқи ҳамда Ўзбекистон ССР Олий Советининг олтинчи сессияси материалларида илгари сурилган йўл-йўриқлар келгуси иш режаларимизда бизга дастуриламал бўлиб хизмат қилади. Областимиз пахтачилигининг келажаги эса порлоқ. Етиштирилган ҳосил миқдори шу пайтга қадар йил сайин муттасил кўтарилиб келган экан, бу анъана бундан кейин ҳам изчил давом этади. Ялпи ҳосил миқдори сўнгги йиллардаги 500-600 минг тоннадан, келгуси беш йилликда 650-700 минг тоннага кўтарилади. Бу шунчаки орзу эмас, балки амалга оширилиши шарт бўлган реал режалардир.

Бу улкан ниятни амалга ошириш областимиз меҳнаткашларидан катта ғайрат ва шижоат талаб қилади. Яъни чўлқуварларимиз областнинг Қоровулбозор, Жилвон, Қутчи, Варахша, Газли, Замонбобо, Пайкент массивларида янги ерлар очишни изчил олиб борадилар. Минглаб гектар ерларга сув чиқарилади ва деҳқончилик оборотига киритилади. Аму-Бухоро машина канали реконструкция қилинмоқда, унинг сув ўтказиш қуввати янада оширилади. Янги каналлар бунёд этилади.

Ялпи ҳосил нафақат янги ерлар очиб, экин майдонини кенгайтириш ҳисобига, балки қишлоқ хўжалигини интенсивлаштириш, мавжуд ички резервларни ишга солиш ҳисобига ҳам ошиб боради. Бундай резервларга эгамиз. Чунки, кейинги беш йилда тенг ярим пахтачилик бригадаларида ҳосилдорлик қарийб 2 бараварга ошди.

Бир сўз билан айтганда, пахтакорларимиз партия белгилаган қарорларни изчил амалга ошира бориб, Она-Ватанга янада кўпроқ «оқ олтин» етказиб берадилар ва мамлакат олдидаги ўзларининг интернационал бурчларини шараф билан бажарадилар.

Ю. ҚУРБОНОВ,
Бухоро область партия комитетининг секретари.

Область пахтакорларининг катта хирмонига ҳашарчилар, жумладан студентлар ҳам муносиб ҳисса қўшдилар. Бухоро озиқ-овқат ва енгил саноат технологияси институти студенти Лутфия Қобулова мавсумда 8 тоннадан зиёд пахта терди.

СУРАТДА: долзарб дамларда пахтакорларга камарбаста бўлган меҳнатсевар студент Л. Қобулова.

ТАСАННО

Ғалабанг мадҳ этай, азим Бухоро!
Ишни дўндирдинг-у, қучдинг зафарни.
Бешта оппоқ тоғни тиклаб эларо,
Янги довонларга қилдинг сафарни.
Сафаринг қутлуғдир, сафаринг шонли,
Залворли асрга тенгу ярашиқ.
Ҳар тонна «оқ олтин», ҳар бир улуғ иш,
Буюк саналарга муносиб тортиқ.
Тасаҳно Сенга, эй, қадимий диёр,
Ҳар қутлуғ жабҳада кўрку пешқадам!
Пахтаю, қоракўл, газингдир бисёр..
Неки Ватан сўрар — Сенда жамулжам.
Бугун бағринг аро порлоқ бу ҳаёт,
Каналу ҳавзалар лиммо-лим тўла.
Сув борки, ҳамма ёқ бўстон ва обод,
Ушалгандир минг-минг орзу бир йўла.
Кўҳна Қутчиларда, дашту чўлларда
«Оқ олтин» унмоқда хирмон ва хирмон.
Гул унар ҳар инсон ўтган йўлларда,
На ёшу, кексанинг йўқдир армони.

Мурод ХАЛИЛ.

УЛУШ

Халқимизда «Ҳашар—элга ярашар», деган доно нақл бор. Мен буни кишининг бирор катта хайрли ишга бош қўшиши деб биламан.

Серқуёш республикамизда пахта йиғим-терими кампанияси —ҳосилнинг тақдири ҳал этиладиган масъулиятли давр саналади. Шунинг учун ҳам кўпчилик шаҳарликлар, студент ва ўқувчилар, пенсионерлар халқ удуми ҳисобланган ҳашарга отланадилар.

Биз студентлар Ромитан райони пахтакорлари билан ёнма-ён туриб меҳнат қилдик. Ғалаба маррасини яқинлаштиришга қўлимиздан келгунича ёрдам бердик.

Факультетимиз студентлари Ленин номли колхоз далаларида меҳнат қилишди. Тенгдошларим илғор теримчилар Ғайрат Ҳасанов, Ҳурмат Гадоева, Мақсад Ҳасановалар билан биргаликда ҳар биримиз мавсумда 6—7 тоннадан дурдона теришга эришдик.

Бухоро области пахтакорларининг улкан ғалабасига биз ҳам оз бўлсада муносиб ҳисса қўшганлигимиз билан фахрланамиз.

И. САИДОВА,
«Ҳурмат белгиси» орденли Бухоро Давлат педагогика институти умумий техника ва меҳнат таълими факультети студенти.

ҚАТОРДА НОРИНГ БЎЛСА...

Юбилей йилида пахтакорларимиз илк баҳорданоқ фидокорона меҳнат қилиб, ҳар йилгидан анча мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар. Теримни ҳам анча барвақт бошладик. Натижада СССР Конституцияси кунида йиллик пахта тайёрлаш планини ошириб адо этдик. Ватан хирмонига 4200 тоннадан зиёд «оқ олтин» топширилди. Шундан 700 тоннаси қимматбаҳо ингичка толали пахтадир.

Дастлабки довоннинг барвақт эгалланиши пухта ўйланган катта режамизни амалга оширишга қанотлантирди. Яъни колхозимиздаги мавжуд пахта майдонлари ҳосилдорлигини гектарига 60 центнерга кўтаришга бел боғлагандик. Ана шунда хўжалигимизда ялпи пахта ҳосили 6 минг тоннага етади.

Биз ички резерв ва имкониятларни аниқ ҳисоблаб чиқиб, пахтакорларнинг билим ва тажрибаси, куч-ғайратига ишонган ҳолда ана шундай юксак маррани белгилаган эдик. Қаторда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди, деган нақл бор. Дарҳақиқат, колхозимизда пахтачилик тажрибасини чуқур эгаллаган уста деҳқонлар кўп. Теша Бекмуродов, Жамол Жалилов, Саид Мустақимов, Ҳотам Бобомуродов, Сафар Муқимов, Жума Бўстонов, Пўлат Шаропов каби юқори ҳосилли бригада бошлиқлари шулар жумласидандир. Уларнинг ҳар қайсиси гектаридан 60-70 центнердан ҳосил кўтаришиб, хўжалигимиз уйган хирмонга салмоқли улуш қўшдилар.

Бу йил ҳам механизациядан фойдаланишга алоҳида эътибор бердик. Теримни ипатоволиклар методи ва Тошкент технологияси асосида ташкил этдик. Пахтазор дарғалари — шавкатли механизаторларимиз ҳосилнинг катта қисмини йиғиштириб бердилар. Уларнинг кўпчилиги мавсумда «пўлат этак»лардан 200— 250 тоннадан, ҳатто ундан ҳам ошириб «оқ олтин» тўкдилар. Бундай байроқдор механик-ҳайдовчилар орасида Облоберди Жўраев, Ўктам Давронов, Турсун Ҳафизов, Ахтам Муқимов, Нор Наврўзов каби ўнлаб дала гвардиячилари бор.

Эртаги ҳосил етиштириб, толанинг аъло сифатини таъминлаган бўлсак-да, нисбатан барвақт тушган намгарчилик йиғим-теримда анчагина қийинчиликлар туғдирди. Хўжалигимизнинг каттаю кичик аҳолиси бир тан-бир жон бўлиб теримда иштирок этганлиги туфайли ҳам суръатнинг сусайишига йўл қўйилмади. Кўпмингкилограммчилар орасида юбилейолди социалистик мусобақаси авж олди. Унда мингдан ортиқ чевар теримчи актив қатнашди. Санобар Абдуллаева, Майсара Жумаева, Абера Шодиева, Робия Абдуллаева, Замира Ҳамроева, Мавлуда Саидовалар ўз бригадаларида илғорликни қўлдан бермадилар. Уларнинг ҳар қайсиси мавсумда ўртача 12—14 тоннадан ошириб, «оқ олтин» теришга муваффақ бўлишди.

Саттор ЖАББОРОВ,
Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Калинин номли колхоз пахтакорлари пахта тайёрлаш йиллик планини Олот районида биринчилар қаторида уддаладилар. Бу хўжалик давлатга 5.500 тоннадан зиёд «оқ олтин» топширди. Колхоз механизаторлари ҳосилнинг 80 процентдан кўпроғини механизмлар ёрдамида териб олдилар. Пешқадам дала гвардиячилари ўз агрегатлари бункеридан 250—300 тоннадан хом ашё бўшатдилар.

СУРАТДА: пешқадам механик-ҳайдовчи Сайфулло Расулов.

А. Мирзажонов фотолари. (ЎзТАГ).

ВАЪДАНИ БАЖАРДИК

Деҳқончиликда механизациянинг роли йил сайин ошиб бораётганлиги сир эмас. Пахтачиликдаги сермеҳнат жараёнлардан бири бўлган йиғим-теримда ҳам бу нарса яққол кўзга ташланмоқда. Сўнгги йилларда республикамизда оилавий экипажлар тузиб ишлаш кенг расм бўлаётир. Иш юритишнинг нарядсиз системасида бўлганидек, оилавий экипажларнинг ҳам афзаллик томонлари катта. Яъни бир оила аъзолари бири иккинчисини яхши тушунишади, шароит ва имкониятига қараб иш тутади. Бу пировард натижада меҳнат самарадорлигининг ошувига олиб келади.

Оила аъзоларимиз билан биз ҳам ана шу ҳаракатга қўшилдик. Ўғлим Расул, қизим Мавжуда билан бирга ўтган йили 1050 тонна пахта терган эдик.

Юбилей йилида янада юксак маррани белгиладик. Механик-ҳайдовчиларнинг область слётида экипажимиз номидан 1200 тонна «оқ олтин» теришга сўз бердим. Шуниси қувончлики, районимиз пахта тайёрлаш планини бажарган куни биз ҳам зиммадаги мажбуриятни шараф билан адо этдик.

Эътироф этиш керак, бу йилги куз биз механизаторлар учун ҳам катта синов бўлди.

Р. НАРЗУЛЛАЕВ,
Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

СУРАТДА: Бухоронинг «оқ олтин» тоғлари.

С. Маҳкамов фотоси.

СИНАШТА ПОЛВОНЛАР

Колхоз правлениесида икки ажойиб пахтакор ҳақида ғурур билан сўзлашди. Улар илғор бригада бошлиқлари Сайфиддин Шамсиддинов билан Камол Холниёзов. Айтишларича, бу икки тажрибали пахтакор бир неча йилдирки, меҳнат баҳсида ўзаро беллашади. «Беллашсанг мард билан беллаш. Йиқилсанг ўзингдан кучлидан йиқил, алам қилмайди». Лекин беллашувда улардан бировининг ҳам кураги ерга тегмаяпти. Ҳосилдорликда Камол ака олдинга ўтса, ялпи маҳсулот кўрсаткичида эса Сайфиддин аканинг олдинга тушиб бўлмайди.

Улар билан танишиш истаги туғилди. Ўшанда йиғим-терим охирлаб қолганди.

..Совуқнинг заҳри ортиб, қор ёға бошлади. Танаси қизғиш ғўзапоялар, захкаш зовур тубидан бўй чўзган қамиш ва гиёҳ тўзғоқлари оқариб қолди. Биз пахта ташувчи тракторлар из солган нотекис йўлдан зовур ёқалаб боряпмиз.

— Мана шу пайкаллар ҳозиргача олтмиш беш центнердан зиёд пахта берди, — Камол Холниёзов шундоққина зовур четидан бошланувчи катта пайкалга ишора қилди. — Етмиш центнерни мўлжаллаяпмиз.

— Етасиз, Камол ака, — далда берди колхоз раиси Бобоқул Ҳусанов. — Пайкалда пахта бор. Фақат қор-ёмғирдаги қийинчиликни демасангиз...

— Нима бўлсаям кўпчилик билан-да. Қор-ёмғир битта бизда эмас-ку, —бригадир хиёл жим қолди. — Ким ўйлаганди шундай бўлишини. Ҳосил ўтган йилгидан ўн-ўн беш кун эрта етилди. Йигирма бешинчи августда қизил карвон қилгандик. Нимаям дердик, табиатнинг феъли мураккаб.

Тарозига етиб келдик. Теримчилар вазмин этакларини уч оёқли осма тарозига иляптилар. Бир четда, тележка ёнида ведомость ёйилиб, пахтакорларга пул тарқатиляпти. Иш ҳақи кунлиги кунда ҳисоб-китоб қилинаётган экан. Моддий манфаатдорлик ҳам иш унумига сезиларли ижобий таъсир кўрсатаётганини айтишди.

— Чеварларимиз ҳув анови пайкалда, — бригадир пахтазорга ишора қилди. — Гулсара Ҳамроқулова, Замира Тўраева, Гулжаҳон Ҳамроқулова... Ҳаракатидан ўт чақнайди. Ўн беш тоннадан мажбурият қабул қилишган.

Теримчилар бирин-кетин тарозига йўл олдилар. Суҳбатимиз давом этди. Бригадир коллективда 56 гектар пахта майдони, 25 нафар ишловчи борлигини айтди. Илғор механизаторлар, сувчилар, чевар теримчилар ҳақида жўшиб гапирди. Бригадада ҳосилдорликнинг ўсиш суръати кишини ҳайратга соларди. Уста пахтакор бригадани қабул қилиб олган 1976 йилда ҳосилдорлик гектарига 35 центнерни ташкил этган бўлса, бултур 65 центнерга кўтарилди. Бу йил эса марра — 70 центнер!

Сўз айланиб яна синашта полвонлар мусобақасига тақалди.

— Бу дейман. Шамсиддиновни шашти баланд-ку.

— Биз ҳам бўш келмаймиз, — Камол ака сарғиш қалин мўйловини силкитиб, хушҳол жилмайди.

— Кунлик суръатда олдинга чиқиб олибди.

— Қандини урсин.

...Эгнига пахталик фуфайка, бошига кепка кийган бу норғул одамнинг сўзлари гавдасига мос, вазмин, Октябрь революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери Сайфиддин Шамсиддинов бошқараётган бригадани яқинда район газетаси ходими бир колхозга қиёс этибди. Ҳазил аралаш айтилган бу гапда жон бор. Бригада 120 гектар пахта майдонига эга. Бу — дастлабки тузилган колхозлардан биттасининг ери. Яна ўртамиёна колхоз нимагаки эга бўлган бўлса бу бригададаям ҳаммаси бор. Ҳайдов, чопиқ тракторлари, бошқа техника воситалари. Дала шийпони қошидаги ёрдамчи хўжалик йил сайин кенгайиб боряпти. Сабзи, пиёз, помидор, қовун-тарвуз, чорвачилик маҳсулотлари — гўшт, сут, тухум — ҳаммаси ўзидан. Истеъмолдан ташқари давлатга ҳам анчагина маҳсулот етказиб берилмоқда. Режалар эса улкан. Беш йилликнинг охирига бориб ёрдамчи хўжаликда 1500 та товуқ, 50 бош қўй, 100 та қуён, 20 бош чўчқа, 15 бош қорамол асраш мўлжалланаётир. Катта ишларнинг дебочаси сифатида яқинда 50 бош сигирга мўлжалланган молхона қуриб олишди. Бригаданинг дала шийпони эса бир қатор колхоз-совхозларнинг идорасидан кўркамроқ. Олди ишком. Радио, телевизор, болалар хонаси, кутубхона... Бригадада ҳатто бадиий ҳаваскорлик тўгараги ишлаб турибди.

— Райондаги энг йирик цех партия ташкилоти ҳам шу бригадада, — суҳбатга қўшилади колхоз партия комитетининг секретари И. Рўзиев. — Коллективдаги 80 нафар колхозчидан 23 нафари КПСС аъзоси. Цех партия ташкилотининг секретари Дуржамол Тўраева чевар теримчи. Ёш болалик бўлишига қарамасдан мавсумда 13 тонна пахта териш мажбуриятини олган эди, буни шараф билан уддалади.

Сайфиддин ака билан суҳбатлашсангиз ҳузур қиласиз. У— шоиртабиат инсон. Классиклардан ташқари бугунги иқтидорли ўзбек шоирларининг кўплаб шеърларини ёддан айтади. Оддий деҳқонлар орасида бундай кишиларни ҳар қадамда учратавермайсиз. Пахтачилик илмида-ку унинг олдига тушиш қийин. Зеро, суяги пахтазорда қотган. Бригадага етакчилик қила бошлаганида энди йигирма бир ёшга қадам қўйганди. Бу йил бригадир сифатида йигирма саккизинчи ҳосилни кўтарди. Тўрт марта қолоқ бригадага ўтиб ишлаб, уни илғорлар даражасига олиб чиқди. Беш йил бурун, 1977 йилда мазкур бригадани қабул қилди. Ҳосилдорликни гектарига 33 центнердан, бултур 56 центнерга кўтарди. Бу йил 60 центнер бўлди.

Янги танишларимиз илиқ таассурот қолдирди. Маслакдош, мусобақадош забардаст икки пахтакор. Шундай уста деҳқонлар ва уларнинг издошлари туфайли ҳам «Искра» колхози Қоракўл райони хўжаликлари орасида биринчи бўлиб маррага етди, гектарлар ҳосилдорлигини ўртача 50 центнердан ошириб юборди.

...Йиғим-теримга якун ясалаётган ўша кунларда ҳам икки тажрибали деҳқон тушган давраларда яна ўша ҳазил-мутойиба:

— Шамсиддиновнинг авжи сиздан баландроқ кўринадими дейман, Камол ака?

Ёки:

— Нима десангиз денг-у, Сайфи ака, аммо Холниёзов сиздан ўзиб кетади.

Ҳазил-ҳузул бу гапларда деҳқонларга хос беғубор самимийлик бор.

М. ЭРАЛИЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ VIII ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ҚИШНИНГ ТАЛАБИ ҚАТЪИЙ

Паркент райони меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VIII пленумининг давлат интизоми, меҳнат ва ижрочилик интизомини мустаҳкамлаш, ишда уюшқоқлик ва омилкорликни ошириш, чорвачиликни жадал ривожлантириб, гўшт, сут, тухум етиштиришни кўпайтириш юзасидан кўрсатмаларини катта қизиқиш ва баланд руҳ билан кутиб олдилар.

Район хўжаликларида гўшт ва тухум етиштириш ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 12 процент ўсди, ҳар сигирдан соғиб олинадиган сут анча кўпайди, қорамоллар ва қўй- эчкилар бош сони ошди. Райондаги илғор совхозларнинг тажрибаси шуни кўрсатадики, фермаларда, комплексларда асралаётган чорва моллар бош сонини ҳали анча ошириш имкониятлари бор, шунингдек, корхона, муассаса ва қурилиш ташкилотлари ёрдамчи хўжаликларини, аҳоли шахсий хўжалигини ривожлантириш имкониятлари ҳам катта. Ана шулардан тўлароқ фойдаланиш учун, пленум қарорида таъкидланганидек, ишда омилкорлик кўрсатиб, йўл қўйилган нуқсонлардан тегишли хулоса чиқариш, ҳар хўжаликда янги резервларни излаб топиш ва ишга солиш зарур. Беш йиллликнинг учинчи йилида юқори кўрсаткичларга эришмоқ учун фермаларда чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, айниқса муҳим. Бу соҳада паркентлик чорвадорлар қандай меҳнат қилишяпти? Қуйида ана шулар ҳақида сўз боради.

—Чорва қишлови бу йил катта тайёргарлик билан бошланди, — деди район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бош зоотехниги А. Раҳимов, — молхоналар, механизм ва жиҳозлар ўз вақтида ремонт қилинди. Ўтган йилдагига нисбатан озуқа цехлари ва хашак майдалаш механизмлари уч баравар кўпайтирилганлиги муҳим омил бўлди. Бунинг натижасида совхозларда ҳозир ҳар сигирдан сут соғиб олиш, гўштга топшириладиган молларни семиртириш кўрсаткичлари анча юқори бўляпти.

Калинин номли совхозни олиб кўрайлик. Бу хўжаликда маҳсулот етиштириш маълумотлари билан танишсангиз, у барча соҳалар бўйича ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан олдинда бораётганлигининг гувоҳи бўласиз. Хўжалик сут-товар фермасида 335 сигир соғиляпти, 500 бош қорамол сўкимга боқилмоқда, 4,5 минг бош қўй-қўзини қишловдан семиз ва соғлом олиб чиқиш учун кенг шароитлар муҳайё қилинган.

Совхоз директори А. Аъзамов хўжалик чорвадорларининг шу кунларда амалга ошираётган ишлари тўғрисида сўзлаб, давлатга гўшт, тухум сотиш мажбуриятимизни ҳозирдаёқ ошириб бажардик, 10 декабргача сут сотишни ҳам ортиғи билан уддалаймиз, деди. Совхозда маҳсулот етиштиришдаги ўсиш суръатлари, айниқса, диққатга сазовор. Хусусан, сут-товар фермасида ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут ўтган йилнинг шу давридагидан 300 килограмм кўпайди. Гўштга топширилган ҳар бир чорва молнинг тирик вазни эса 15 килограмм ортди. Хўжаликда бундай кўрсаткичларга қандай эришилмоқда?

Аввало озуқа экинлари экилган суғориладиган майдонлар ҳосилдорлиги ошганлигини айтиш керак. Бошоқли дон экилган суғориладиган ҳар гектар ердан 32 центнердан озуқа бирлиги олинди. Бедапоялар яхши пичан беряпти. Силос, сенаж бостириш, илдизмевали озуқа тайёрлаш, дағал хашаклар жамғариш кўпайди.

Аммо мўл озуқа жамғаришнинг ўзи ҳали кўп маҳсулот етиштириш деган гап эмас. Озуқани қайта ишлаш ва уни чорва молларга бериш йўлларини ҳам билиш керак. Совхозда иккита қўйчилик фермаси бўлиб, уларнинг ҳар бирида озуқа цехи бор. Бу цехда дағал хашаклар майдаланади, ширали озуқа билан аралаштирилади. Совлиқларни тўйимли озуқа билан таъминлашда қатъий тартиб ўрнатилган. Тўрақул Есимов бош чўпон бўлган отарда бўлганимизда қўй-қўзиларнинг қишдан беталофат чиқиши учун пухта тайёргарлик кўрилганлиги, чўпонлар қишлик иссиқ кийим-бош билан таъминлангалиги, фермаларда етарли озуқа, чўпонлар учун қишда туғиладиган қўзилар асраладиган қўйхоналар учун ўтин-чўп ғамлаб қўйилганлигини кўрдик.

Сут-товар фермасида ҳар бош сигирдан соғиб олинаётган сут ёз ойлардагидан асло кам эмас. Масалан, Ҳури Турсунова айни кунларда ҳам ўз парваришидаги ҳар сигирдан кунига 11 килограммдан сут соғиб оляпти. Унга тенглашишга интилаётган сут соғувчилар эса кўпайиб боряпти. Фермада ҳар бир сигирга кунига 30 килограмм силос, 20 килограмм барда, 10 килограммдан беда пичани ва хашак, 2 килограмм омухта ем, 10 килограмм лавлаги берилади. Рацион зоотехника талабларига тўлиқ жавоб бериши туфайли сигирлар сут соғиб олишда кутилган самарага эришилмоқда. Шарофат Турсунова, Ҳури Турсунова каби сут соғувчилар, молбоқарлардан Ўткир Ғаниев, Усмон Анваров, Фозил Турсунов ва бошқалар меҳнатда намуна кўрсатишяпти.

Лекин районда чорвачиликка омилкорлик билан ёндошиш барча хўжаликларда бирхил, деб бўлмайди. «Паркент» ва «Коммуна» совхозларида маҳсулот етиштиришни кўпайтириш суръати паст. Бу хўжаликлар ўтган йилги кўрсаткичлардан ҳеч оша олмаётирлар. «Бўстон» совхозида донадор озуқа тайёрлаш цехи ишлатилмаяпти, «Прогресс» совхозида эса сут соғиб олиш ўтган йилнинг шу давридагидан камайиб кетди. Бу хўжаликдаги аҳвол билан чуқурроқ танишa бошлаганимизда, совхоз бош ветеринария врачи Содиқ Иноғомов қорамолларда касаллик тарқалиши ишимизнинг белига тепди деб тан олишга мажбур бўлди. Чорва моллар соғлигини кун сайин кузатиб бориш, касалликнинг олдини олишга даъват этилган мутахассислар ўз ишларига масъулият билан қарашганида шундай кўнгилсиз аҳвол юз бермаслиги мумкин эди.

Район совхозларининг қорамолчилик, қўйчилик фермаларида чорва қишлови осон ўтади деб бўлмайди, областнинг тоғли бу районида ҳарорат бир кечада кескин пасайиши, кўпгина қўйхоналар жойлашган яйловларда қалин қор ёғиши, шамол кучайиб, бўронга айланиши илгари ҳам кузатилган, бундан кейин ҳам кутилмаганда содир бўлиши мумкин. Буни сира унутмаслик зарур. Бундан ташқари кўпгина фермаларда озуқа сифати паст, чорвадорларнинг унумли меҳнат қилиши, яхши дам олиши учун етарли шароитлар мавжуд, деб бўлмайди. Чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш барча чорвадорлардан зарбдор меҳнат қилишни тақазо этади. Ҳар бир ферма, барча турдаги чорва моллар қиш ойларида сира эътибордан четда қолмаслиги керак. Қишлов энди авжга киряпти. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VIII пленуми қароларини, 1982—1983 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги партия ва ҳукуматимиз қарорини амалга оширишга паркентлик чорвадорлар ўз зиммаларидаги мажбуриятларни ортиғи билан бажариб муносиб улуш қўшишлари керак.

Р. ГАБДУЛХАҚОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» махсус мухбири.

СЎЗИ БИЛАН ИШИ БИР ШОФЕРЛАР

Зарафшонлик икки шофёр — коммунист Ф. Сисоев ва Е. Шедринлар йил бошидаёқ ўз ўртоқларини СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини беш йиллик уч йили топшириқларини бажариш билан кутиб олишга даъват этган эдилар. Мана байрам олди кунлари ҳам етиб келди. Зарафшон автотранспорт бошқармаси хайдовчиларидан эллик киши ўз ўртоқларининг даъватига иш билан жавоб қайтариб 1984 йил ҳисобига меҳнат қилабошладилар.

Ташаббускорларнинг ўзлари эса ҳаммадан олдинда бормоқдалар. Сисоев ва Шедрин ўртоқлар техникага моҳирона хизмат кўрсатишда, машиналарнинг бекор туриб қолишига қарши курашда, меҳнатни ташкил этишни такомиллаштиришда намуна кўрсатдилар. Корхона раҳбарлари коммунистларнинг ташаббусини юксак баҳолаб улар эришган ютуқларни иложи борича кенг ёйиш тўғрисида ғамхўрлик қилдилар. Бунинг учун ташаббус ижодкорларининг таклифига мувофиқ ремонт участкалари йириклаштирилди, майда ремонтлар учун ягона пункт ташкил этилди: бу эса барча машиналар ишини тез орада яхшилади. Ҳайдовчилар олтин ишловчи кончилар билан биргаликда карьер йўлларини тартибга солиш юзасидан ўтказилган шанбаликларга чиқдилар. Эндиликда машиналар қатнови яхшиланди, кўплаб ёқилғи тежалмоқда. Автопокришкаларнинг хизмат муддати узаймоқда. Айни вақтда Ф. Сисоев билан Е. Шедрин илғор тажриба мактабида машғулотлар ташкил этишди, кўпгина ёш ҳайдовчилар улардан кўп юк ташийдиган «Белаз» машиналарини бошқариш маҳоратини ўргандилар.

Навоий области.

Дунё овози
чет эл хабарлари

АСРИМИЗНИНГ ЭНГ МУҲИМ ВОҚЕАСИ

БЕРЛИН. Эркин немис касаба союзлари бирлашмасининг «ФДГБ-Рундшау» журнали ўзининг бош мақоласида бундай деб ёзади: ГДР меҳнаткашлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини умумий байрам сифатида кутиб олиш учун совет халқи билан биргаликда тайёргарлик кўрмоқдалар.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси ва Совет Социалистик Республикалар Иттифоқининг ташкил этилиши жаҳондаги воқеаларнинг боришига ҳал қилувчи таъсир ўтказган икки тарихий воқеадир. Булар немислар диёрида ишчи ва деҳқонларнинг социалистик давлатини барпо этиш учун шарт-шароит яратиб берди. Бу давлат социалистик ҳамдўстликнинг мустаҳкам таркибий қисми бўлиб қолди.

ТОКИО. «Япония — СССР» жамияти президентининг ўринбосари Мураити Хориэ ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: Совет Иттифоқининг 60 йиллик юбилейи —жуда катта аҳамиятга молик воқеадир. Бу— кўп миллатли совет халқи ва бутун тараққийпарвар инсоният учун катта байрамдир. Японияниг тинчлик ва демократия учун курашчилари Советлар мамлактининг юбилейини сидқидилдан табриклайдилар. Бу юбилей ленинча миллий сиёсатнинг тантанасидир, деб таъкидлади Мураити Хориэ. Совет республикаларининг ихтиёрий равишда, социалистик интернационализм ва чинакам тенглик принципларида бирлашиши натижасида СССР экономика, фан ва маданият соҳасида жуда катта муваффақиятларга эришди, иккинчи жаҳон урушида тарихий ғалабани қўлга киритди, деб уқтирди у.

Совет Иттифоқининг тинчликсевар сиёсати, деб таъкидлади япониялик жамоат арбоби, бутун дунёда урушга қарши ҳаракатни ривожлантириш учун катта аҳамиятга эга бўлиб ядровий уруш хавфининг олдини олиш ишончли гарантияси бўлиб хизмат қилади.

КАРАКАС. Венесуэла металлургия ва кон-руда саноати эгалари уюшмаси раиси Марселино Баркин Совет давлатининг 60 йиллик юбилейини тарихий воқеа, деб атади.

Венесуэла савдо-саноат доираларининг намояндалари, деди у ТАСС мухбири билан суҳбатда, турли соҳаларда СССР эришган ютуқларни юксак баҳолайдилар. Индустрияллашда ва уй-жой қурилишида, соғлиқни сақлашни, маориф системасини ривожлантиришда эришилган муваффақиятлар айниқса жозибалидир. (ТАСС).

ВАТАНПАРВАРЛАР ҚАТТИҚ ҚАРШИЛИК КЎРСАТМОҚДАЛАР

САН-ХОСЕ, (ТАСС). Қўғирчоқ Сальвадор режими Вашингтоннинг ҳар томонлама ёрдамига таяниб сўнгги вақтда Фарабундо Марти номидаги Миллий Озодлик Фронти ватанпарварларига қарши энг катта жазо операциясини ўтказмоқда.

Ўтган ҳафтада катта талафот кўрган армия бўлинмалари АҚШнинг ҳарбий базаларида тайёргарликдан ўтган батальонлар билан алмаштирилмоқда. Армия бўлинмаларининг баъзилари ўз шахсий составининг қарийб ярмидан маҳрум бўлди.

Миллий Озодлик Фронтининг отрядлари режим кучларига қаттиқ қаршилик кўрсатмоқдалар. Улар партизан уруши тактикасидан фойдаланган ҳолда режим кучлари тинкасини қуритиб, уларга қарши ҳужумга ўтмоқдалар. Партизанлар уруш ҳаракатлари бўлаётган жойларга йўл олган душман қўшинлари соқчиларига бир неча марта мувффақиятли пистирма уюштирдилар. Морасан ва Ла-Уньон департаментларидаги Коринто, Сосьедад ва Лислике аҳоли пунктлари яқинида айниқса шиддатли тўқнашувлар бўлиб ўтди.

Партизанлар Морасан департаментида Сан -Фернандо, Торола, Перкин ва Хоатека аҳоли пунктларини ўз қўлларида сақлаб турибдилар.

БХР. Яқинида ишга тушириш арафасида турган Шишманчи пўлат қуйиш заводи — социалистик мамлакатлар ҳамдўстлигининг амалдаги ёрқин ифодасидир. Заводни тиклашда Совет Иттифоқи, Польша, ГДР ва Чехословакия каби қардош социалистик мамлакатларнинг мутахассислари яқиндан ёрдам бердилар. СССРнинг кўмаги билан формовка линиялари монтаж қилинди. Корхона йилига 60 минг тонна пўлат ишлаб чиқаради.

СУРАТДА: корхона қурилишида сўнгги ишлар бажарилмоқда.

М. Барнаускас фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

СССР *60*

АЙТСАМАДО БЎЛМАЙДИ...

1926 ЙИЛДАН КПСС АЪЗОСИ Эгамберди САЛМОНОВ ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

ССР Иттифоқи ташкил топганлигининг 60 йиллиги тобора яқинлашмоқда. Бу улуғ байрам арафасида мен ҳам кекса коммунист сифатида ўтмишга хаёлан назар ташлайман. Мамлакатимиз халқларининг чоризм ҳукмронлиги давридаги аянчли ва буюк инқилобдан кейинги фаровон ҳаётини кўз олдимга келтирарканман шу гул-гул ҳаёт учун, озодлик ва бахт-саодат учун шонли Ленин партиясига чин дилдан миннатдорчилик билдираман, таъзим қиламан.

...Биз отамиздан эрта айрилдик. Оиламиз оғир аҳволда қолди. У пайтларда «бошимизни силайдиган бир меҳрибон қўл» топилмасди. Мана шунинг учун ҳам 1913 йилларда оиламизга ёрдам бериш учун Бешариқдаги Мозор маҳаллалик Зунунхўжа эшонникида чоракор бўлиб ишладим. Эшондан икки таноб ер олиб, кеча-ю-кундуз меҳнат қилдим. Бироқ тирикчилик яхшиланиш ўрнига баттар бўлди. Кузда ундирган ҳосилимнинг ҳаммасини бойга беришга мажбур бўлдим. Шунда ҳам қарздор бўлиб қолдим ва чоракорликдан воз кечдим.

Бир неча кун иш ахтариб сарсон бўлгач, Бешариқдаги Иминчик деган бойнинг пахта заводига ишга кирдим. Бу заводда ишлаш енгил эмасди. Завод ишчилари кунига 16 соатдан ишласалар ҳам оладиган маошлари бир ойлик оби ёвғонларига етмас эди. Техника хавфсизлиги ва ишчилар меҳнатини муҳофаза қилишга мутлақо эътибор берилмас, натижада деярли кунора бирор ишчи бахтсиз ҳодисаларнинг қурбони бўларди. Чанг-тўзоннинг кўплигидан заводда ишлаганлар орасида касалликларга дучор бўлганлар ҳам анчагина бор эди. Уларнинг тақдирини эса ҳеч ким ўйламасди. Бир куни очликдан ва оғир меҳнатдан тинкам қуриб, сал нафасни ростлаб олишга чоғланган эдим, ишбоши кўриб қолди.

—Тур ўрнингдан, галварс. —деди у тепамга келиб. — Сендақа ялқовлар керак эмас, хўжайинга айтиб кунингни кўрсатаман!

Ночор ўрнимдан туришга мажбур бўлдим. Ана шундан кейин бир минут дам олганим учун хўжайин менга жарима солди. Маошимнинг анчагина қисмини жаримага ушлаб қолишди.

Ишчилар қанчалик азоб чексалар-да, кун кечириш учун ишлашга мажбур эдилар. Бир куни заводдаги илғор рус ишчилари қизил байроқ кўтариб ҳаммамизни завод ҳовлисига тўплашди.

—Золим Николай тахтдан ағдариб ташланди! — деди улардан бири. Биз учун бу катта янгилик эди. Энди золимлардан қутулдик, турмушимиз яхши бўлади, деб севиндик. Бироқ биз айтганчалик бўлиб чиқмади. Кейинчалик билсак, подшо тахтдан туширилган бўлса ҳам яна ҳокимият эксплуататорлар қўлида қолган экан. Барибир завод эгалари илгаригидек ишчиларнинг қонини сўраверди.

Орадан бир неча ой ўтгач, Қўқондан Бобровский, И. Охунов ва С. Қосимовлар келишиб, биз ишчиларга февраль инқилобининг моҳиятини тушунтирдилар. Ўша кезда нима қилиш, золимларга қарши қандай курашиш лозимлиги ҳақида кенг тушунтириш ишларини олиб бордилар. Шундан кейин завод ишчилари меҳнат шароитини яхшилаш, иш соатини қисқартириш, иш ҳақини ошириш талабларини қўйиб иш ташладилар. Бизнинг бу талабимиз амалга ошмади. Ғазабланган ишчилар ишбоши ва бошқа завод амалдорларини заводдан ҳайдашни, уларнинг ўрнига ишчилардан тайинлашни талаб қилардилар.

Кунларнинг бирида хўжайин ва унинг ёрдамчилари заводнинг қимматли муҳим дастгоҳларини чет элга ўтказиб юборишга уриниб кўрдилар. Бироқ мастерлар ва ишчилар бунга йўл қўймадилар. Аламзада бой ва унинг гумашталари шундан кейин заводга ўт қўйиб, ёндириб юбормоқчи бўлишди. Ишчиларнинг ҳушёрлиги ва заводни навбат билан қўриқлаб турганлиги туфайли улар бу қабиҳ ниятларига эриша олмадилар, ёнғин ишчиларнинг жонбозлиги туфайли тезда ўчирилди.

Ишчилар заводни қаттиқ туриб ҳимоя қилиб турган бир пайтда Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қилганлиги ҳақидаги хабарни эшитдик. Пахта заводи томонидан шошилганча Бешариқ бозори марказига келаётган Мамажон Нурий бизни учратиб «одамлар бозор марказига заводнинг биринчи гудогидан кейин тўплансинлар» деди.

...Нурий домла сўзга чиқиб: —ўртоқлар, энди ҳукумат Советлар қўлига ўтди. Катта ер эгалари, бойлар ҳукумат тепасидан ағдариб ташланди. Бугундан бошлаб ишчи-деҳқонлар қўлни-қўлга бериб, меҳнаткашларнинг орзу-истакларини рўёбга чиқаришлари, инқилоб ғалабаларини мустаҳкамлашлари керак. Рўй берган буюк инқилобни В. И. Ленин бошлиқ большевиклар партияси амалга оширди, —деди.

... 1918 йил бошлари эди. Чор-атрофида хусусий чойхона баққоллик дўконлари жойлашган Бешариқнинг катта гузарига кўп одам тўпланган эди. Шу гузардаги мулла Норчанинг болахонали биносига жойлашган, Қўқон мухторияти қўмитаси аъзоларидан Умарқул ҳожи, мулла Йўлдош домла, мулла Абдурасулбой, Каримқул қорилар болахона айвонидан халққа қарата нутқ сўзламоқда эдилар. Қўқондан келган ўрта бўйли, қора мўйловли, тўппоича ушлаган киши одамлар орасига кириб келди. Бу Набихон махсум эди. Болахонада турган мухторият аъзоларидан мулла Абдурасул у кишидан «Келинг махсум, Қўқонда нима гап?» деб сўради. Набихон бор овози билан хитоб қилди: —Тезда болахонадан тушинглар, Бешарик халқини тўплаб, темир йўлни бузинглар, кўприкларга ўт қўйинглар. Большевикларнинг ҳарбий поезди Конибодомга келиб қолибди, поездни Яккатут қишлоғидан ўтказмасдан ағдариб ташланглар... —деди.

Мен, акам Раҳмон Салмонов ва Қурбон Ниёзов учовимиз завод томон югурдик. Рус тилини ўрганувчи ҳаваскор ёшларни, ўқитувчи Фролов, машинист Гришаларни учратдик. Улар биздан нимадир сўрамоқчи бўлгандилар, биз буни кутиб ўтирмай, «темир йўлни бузмоқчилар» дедик.

Мухториятчилар Бешариқдан 2 километр узоқда ғарб томондаги темир йўл кўпригига ўт қўйдилар. Бузғунчиликка қаршилик кўрсатган темир йўл қоровули Степан Григорьевич Ивановни отиб ўлдирдилар. Аммо душманлар мақсадларига эриша олмадилар, завод ишчилари ва камбағаллар ёрдами билан тез фурсатда темир йўл кўприги тузатилди.

...Босмачилар галаси кўп қишлоқларни босиб, талаб, аҳолига солиқ соларди, бош тортганларни шафқатсиз жазолар ва уйларига ўт қўярди. Ана шундай қийин ғоят хавф-хатарли бўлган бир пайтларда—1919 йилда бизлар —жумладан Муҳаммадсаид Муҳаммадиев, Рўзимат Алиев, Аҳмаджон Маҳрамов, Курбон Ниёзов, Мамадали Валиев, Эҳсон Каримов, Отажон Бозорбоев, Раҳмон Салмонов, Йўлдошхўжа Усмонхўжаев, Давлат Парпиев, Абдураҳим Жўрабоев ва бошқа ёшлар комсомол сафига ўтиб, босмачиларга қарши кураш бошлаган эдик. Бундан ташқари ҳаммамиз «ЧОН» составига ёзилдик.

806-Қўқон батальони ҳисобида туриб, ҳарбий таълим олиб, жангга тайёрландик. Кечалари постда туриб, эҳтиёткорлик тадбирларини кўрардик. «ЧОН»дагилар, комсомол дружиналари, завод ишчилари биргаликда Бешариқ мудофаасини мустаҳкамладик. Аҳоли ҳам қишлоқни мудофаа этишга катта ҳисса қўшди.

1919 йил куз фасли эди. Яйпан райони атрофини, Сўх, Каримдевона, Нурсух, Шўрсувни Эргаш, Ёрбек, Сангин, Холхўжа қўрбошилар талаган вақтда, Қўқондан ҳарбий комиссар Исроил Охунов бошлиқ полк Яйпанга келиб, уни босмачилардан тозалади. Ўшанда Исфара шаҳри ва Сўх қишлоғи йўлларини қамалга олган полк гвардиячиларга, уларнинг отларига озиқ-овқатлар етказиб бериш зарур эди. Ревком раиси Ортиқматов Тўйчи Каримов ва менга «қаерда запас озиқ-овқат бўлса, тезда полкка етказинглар», деди. Халилов, Каримов ва мен Рапқон қишлоғига бориб (ҳисобга олиб қўйилган) озиқ-овқатларни Мулла Ҳусан эшон омборидан топиб полкка 30 бош қўй, уч арава буғдой, икки арава турли мева, қовун ва бошқа нарсаларни етказиб бордик...

...1922 йили Абдулла Набиев Бешариқ район комсомол комитетининг секретари бўлиб келди. У бу ерда зўр ташкилотчилик қобилиятини намоён қилиб, аҳолининг ҳурматига сазовор бўлди.

Абдулла Набиевнинг биринчи бошлаган иши ёшларни кўпроқ комсомол сафига тортиш, В. И. Лениннинг комсомолларнинг III съездида ёшлар союзининг вазифалари ҳақидаги нутқини комсомоллар орасида чуқур тушунтириб, кўп қишлоқларда шу мавзуларда суҳбатлар ўтказиш бўлди.

А. Набиев бошқалар қатори Отажон Бозорбоев, Мамадали Валиев ва мени чақириб, камбағал ёшлар ҳуқуқини ҳимоя қилиш, уларни курслар ва мактабларга, комсомол сафига тортиш вазифаларини топширди. Бизлар унинг топшириқларини виждонан бажардик.

1924 йилда район комсомол комитетининг тавсияси билан партия аъзолигига кандидатликка қабул қилиндим. Шундан сўнг мен ва Муқим Йўлдошев Чирикжийда қишлоғидаги камбағалларга ёрдам бериш учун волость комитетига ишга юборилдик. 1926 йил район партия комитети мени Яккатут қишлоғидаги участка территориал партия ташкилоти секретарлигига тавсия этди. Шу участкадаги хизматларим туфайли 1928 йили САКУга ўқишга юборилдим.

1930 йил САКУда ўқиб юрган чоғимда пахта планини муваффақиятли бажаришга ёрдам бериш учун Норин районидаги жўнатилдим. У ерда Учқўрғон, Шарханчек қишлоқ Советлари территориясида колхозлар туздик. Коллектив хўжаликни кўпоришга уринган Холхўжа қўрбоши одамлари — Қорабой ва унинг шерикларини тутиб, сургун қилинди.

САКУни тамомлагач, Андижон область Жалолқудуқ район партия комитетига ишга юборишди. Бу районда партиявий-сиёсий ва ташкилий ишлар бирмунча йўлга қўйилгач, Избоскан районига ишга жўнатилдим. «Ленин йўли», «Комсомол» колхозларини тузишда иштирок этдим.

Ўттизинчи йилларнинг ўрталарида Тошкентга чақирилдим ва матбуот соҳасида ишлай бошладим. Умуман, қаерда ишламай партия режаларини рўёбга чиқариш йўлида бор имкониятимни ишга солишга ҳаракат қилдим. Ҳозирда ҳам пенсияда бўлишимга қарамай, ўзимни доимо сафда деб биламан. Ёшларга ўтмиш воқеалари ҳақида ҳикоя қилиб, уларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига озми-кўпми ҳисса қўшиб келяпман.

М. КАЛОНХОНОВ ёзиб олди.

МРБНИНГ ҚЎПОРУВЧИЛИГИ

НЬЮ-ЙОРК, 7 декабрь. (ТАСС). «Нью-Йорк таймс» газетаси «МРБ Лотин Америкасини ўз фаолиятининг алоҳида нишонига айлантирмоқда» сарлавҳаси остида эълон қилган мақоласида Америка жосуслик маҳкамасининг Никарагуага қарши кўпорувчилик ишлари тўғрисида ҳикоя қилади.

Газета Америка разведкаси ходимларига асосланиб жумладан шуни қайд этадики, «Қўшма Штатларнинг бир йил муқаддам марказий Америкада чекланган миқёсларда бошланган маҳфий ҳаракатлари марказий разведка бошқармасининг салкам ўн йил мобайнидаги жуда олисни кўзловчи ҳарбий ва сиёсий операциясига айланиб кетди». Гап бир-бири билан боғлиқ бўлган бир қанча операциялар тўғрисида бормоқдаки, Никарагуа ҳукумати ана шу операцияларнинг нишонидир», — деб таъкидлайди газета.

Ҳозир МРБ шу мақсадда ўтказаётган операцияларнинг маҳфийлиги ва маккорона тусда эканлиги сабабли уларнинг аниқ характерини белгилаш қийин бўлсада, деб ёзади «Нью-Йорк таймс» газетаси, шу нарса маълумки, АҚШнинг жосуслик маҳкамаси ҳарбийлаштирилган отрядларни, шу жумладан Никарагуанинг ҳозирги ҳукуматини ўз ҳаракатлари билан беқарор қилишга уринаётган машъум сомосочиларнинг гуруҳларини воситачилар орқали қурол-яроғ билан таъминлаб турибди.

Газетанинг ёзишича, Рейган маъмурияти марказий Америкадаги шу давлатга қарши қўпорувчилик операциялари планини бир йил муқаддам маъқуллаган эди. Контрреволюционерларнинг шайкалари ўрнашиб олган ва Никарагуага чегарадош бўлган Гондурас агрессия қилиш учун бир майдон сифатида танланди.

Американинг Гондурасга берган ҳарбий ёрдами 1982 молия йилида 31,3 миллион долларни ташкил этди. Ана шу ёрдам ҳам, деб давом қилади газета, диверсантлар отрядларини «барча зарур нарсалар» билан таъминлаш учун фойдаланилди. Бундан ташқари президент Рейганнинг маъқуллаши билан МРБ Лотин Америкасидаги бошқа мамлакатлар орқали Гондурас территориясини контрреволюцион шайкаларни тузиш ва ўқитиб ўргатишда ёрдам берди.

Американинг ҳафталик «Тайм» журнали уқтирадики, Гондураснинг Никарагуа чегараси бўйлаб МРБнинг бевосита иштирокида ҳарбийлаштирилган ўнта лагерь ташкил этилган бўлиб, уларда Сомоса ағдариб ташлаганидан кейин шу мамлакатдан қочиб кетган контрреволюцион муртадлар тайёрланади. «Ишга қўшма аралашгунга қадар, —деб эътироф этади журнал, — Контрреволюционерлар Манагуа учун хавф солишмаётган эди. Сомосачилар маънавий жиҳатдан путурдан кетиб, яхши уюшмаган эдилар. АҚШ турли фракцияларни марказлаштирилган қўмондонлик остида бирлашишга мажбур қилди, МРБ эса одамларни ёллаш билан шуғуллана бошлади». АҚШ жосуслик — қўпорувчилик маҳкамасининг жон куйдириши билан контрреволюцион шайкалар сони 1980 йилдаги 500 кишидан ҳозир 4.500 кишига етди.

СУНЪИЙ ЮРАК УЛАШГАНИДАН СЎНГ

САН-ФРАНЦИСКО, (ТАСС). Ют университети медицина марказининг вакили маълум қилишича, ўтган ҳафта сунъий юрак улашган бемор Б. Кларкнинг аҳволи жиддий бўлса-да барқарор турибди. Маълумки, доктор Уильям Девриес бошчилигидаги хирурглар группаси бу ерда ўлим тўшагида ётган 61 ёшли Барни Кларкка сунъий юрак улашган эди. Юрак организмдан ташқаридаги ҳаёт таъминот аппаратига уланди. Аппаратнинг вазни 150 килограммдан ошади.

Врачлар сунъий юракли кишининг омон қолиш-қолмаслиги тўғрисида конкрет фикр билдиришдан ҳозирча, бош тортишяпти.

Биринчи бўлиб, ўзганинг юрагини кўчириб ўтказган доктор Кристиан Барнард операция муносабати билан гапириб: «Бундай операциялар ўтказиш менимча, проблемани ҳал этмаса керак. Донор юрагини беморга кўчириб ўтказиш энг яхши вариант бўлиб қолаверади» деди. Барнард фикрича, сунъий юракнинг организмдан ташқарида турган аппаратга уланганлиги унинг энг асосий камчилигидир.

Сунъий юрак ихтирочиси Р. Жаврик матбуот конференциясида гапириб, ҳозир кичикроқ энергия установкасини яратиш борасида иш олиб борилаётганлигини, уни сунъий юрак ёнига қўйиш мумкинлигини маълум қилди. Аммо бу установкага вазни 2,5 килограммгача борадиган кўчма батареялардан ток бериб туриш мўлжалланади.

«Пировард натижада, сунъий юрак пухта ишлаб турадиган оддий насос бўлиб қолмай, уни одам мутлақо сезмайдиган бўлиши керак», —деди доктор Жарвик.

ЯШИЛ БОЙЛИК

Ўрмонлар — бебаҳо бойлигимиз. Шунинг учун ҳам жонажон партия ва ҳукуматимиз ўрмонларни кўпайтириш, ноёб ҳайвонлар, дов-дарахтлар, қуш ва паррандаларни эҳтиёт қилиб сақлаш каби муҳим масалаларга катта эътибор бермоқда.

Районимиз областимизда географик жойлашиш ўрни, хушманзара ва кўркамлиги, табиати гўзал ва бетакрорлиги, турли манзарали дарахтларга сероблиги билан ажралиб туради.

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган ўрмон хўжалигимиз ишчи-хизматчилари ва инженер-техник ходимлари қувончли муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Кўп соҳаларда план ва мажбуриятлар ошириб бажарилмоқда.

Ўрмон хўжалигимиз ерлари 60369 гектарни ташкил қилади. Территория жиҳатидан областда иккинчи ўринда турамиз. Биз ана шуни ҳисобга олиб, Матмон, Башир, Мингчинор бўлимларини ташкил этганмиз. Мазкур бўлим ва ишлаб чиқариш участкаларининг коллективлари эришилаётган меҳнат зафарларига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Улар ўз территорияларидаги мавжуд ўрмонларни қўриқлаш, ҳар хил доривор ўсимликлар ва дарахтларни кўпайтириш, қуш ва паррандаларни эҳтиёткорлик билан асрашда жонбозлик намуналарини кўрсатмоқдалар.

Ўрмончиларнинг иши оғир ва шарафлидир. Хўжалигимизда кишин-ёзин ҳар хил юмушлар бажарилади. Айниқса, ер текислаш, қир ва адирларга терасса усулида дов-дарахтлар экиш, экинлардан мўл ҳосил етиштириш, ўрмонларда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши ишлов бериш, тайёрланаётган маҳсулотларни керакли жойларга ўз вақтида етказиб беришда техника қўл келмоқда. Айни пайтда ўрмон хўжалигимиз ихтиёрида 18 та машина, 10 та тележка, 10 та бульдозер, 1 та комбайн ва бошқа кўплаб асбоб-ускуналар бор. Улардан унумли фойдаланяпмиз.

Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида ҳам зиммамизга юксак мажбуриятлар олганмиз. Юбилей йилида 2 миллион 800 минг дона мевали ва манзарали дарахт кўчатлари етиштириш, 110 гектар ерни зинапоя усулида экишга тайёрлаш, 1 тонна ўрмон дарахтлари уруғи етказиб бериш, 80 гектар ерда боғ барпо этишга аҳд қилгандик. Бундан ташқари Нишондаги Китоб массивида тут плантациялари барпо этиш, 20 гектар боғ ташкил этиш, 100 гектар майдонга иҳота дарахтлари ўтқазишни планлаштиргандик. Ҳозир белгиланган вазифаларни зиёдаси билан бажариб қўйдик.

Коллективимизда ўз ишига меҳр қўйган ўрмончилар ва турли касб эгалари кўп. Омонқул Саидов, Жалил Дўстов, Аҳмад Раҳмонов, Бобомурод Жўраев, Маъруф Тўраев каби ўрмончи ва механизаторлар самарали меҳнатлари билан бошқаларга ибрат кўрсатмоқдалар.

Шубҳа йўқки, аҳил коллективимиз ўрмончилари бундан кейин ҳам районимиз табиатини гўзаллаштириш, яшил бойликларни асраш ишига бутун куч ва имкониятларини сарфлайверадилар.

С. ШОИМОВ,
Китоб ўрмон хўжалиги агрономи.

Курашчи Насриддиновлар сулоласи фақат Наманган областидагина эмас, балки бутун Фарғона водийсида ҳам машҳур.

Суратда: Баҳри полвон Насриддинов республиканинг ўн тўққиз марта чемпиони Сотволди полвон Зиёдов билан ўзаро суҳбат пайтида.

Х. Хайдаров фотоси. (ЎзТАГ).

ШИФОКОР МАСЛАҲАТИ

БИФИДУМБАКТЕРИН ВА УНИНГ АҲАМИЯТИ

Инсон организмида унинг ҳаётий фаолияти учун зарур бўлган турли фойдали микроорганизмлар мавжуд. Улар орасида бифидобактерий микроби алоҳида ўрин тутади. «В» группа ва К витаминларини синтез қилиш, ичакда темир ва кальций моддаларининг сўрилишига ёрдам бериш, физиологик функцияларни бажариш, организмнинг касалликка чидамлилигини ошириш, ичак перистальтикасини нормаллаштириш ва кислота ҳосил қилиш хусусиятига эга.

Кислота ҳосил қилиш хусусияти организмда касаллик тарқатадиган турли микроблардан халос этишга ёрдам беради. Негаки, бу микроблар кислота шароитига чидамсиздир. Шуни ҳам айтиб ўтиш лозимки, бифидобактерий микроби организмдаги патагон микробларга, яъни касаллик пайдо қиладиган микробларга қарама-қарши таъсир қилади, ичбуруғ (дизентерия) микробининг кушандаси ҳисобланади.

Бифидобактерий микробининг камайиши ёки йўқолиши ичакдаги микробларнинг чуқур ўзгаришига олиб келади, бу эса организмга салбий таъсир этади. Бундай ҳолларда организмга сунъий йўл билан микроорганизмдан тайёрланган биопрепарат дори сифатида қўлланилади.

Кейинги йилларда олиб борилган илмий изланишлар натижасида ичак микрофлора таркибининг ўзгариши ўткир ва сурункали ичак касалликларининг кўпайиш сабабларидан бири эканлиги аниқланди. Бинобарин, иттифоқимиздаги медицина ишлаб чиқариш корхоналарида киши организми учун фойдали бўлган микроблардан биоактив препарат (дори) тайёрлаш кенг йўлга қўйилди. Бу типдаги дориларнинг химиявий йўл билан олинган препаратлардан афзаллиги шундаки, улар организм учун ҳеч қандай салбий таъсир кўрсатмайди.

Тошкент вакцина ва сиворотка илмий-текшириш институтида бу препарат 1981 йилдан бошлаб кенг миқёсда ишлаб чиқарилмоқда. Бифидумбактерин препарати қуритилган оқиш кулранг ёки оч жигарранг рангдаги ғовак, қисман кристалланган масса бўлиб, тирик бифидобактерий микробидан иборатдир. Препарат флаконда 5 мл ҳажмда тайёрланади, қайнаган совуқ сувда эритиб, врач маслаҳатига риоя қилган ҳолда овқатдан 20—30 минут олдин истеъмол қилинади.

Бифидумбактерин шифобахш дори сифатида болаларда ва катта ёшдаги кишиларда йўғон ва ингичка ичакнинг ўткир ҳамда сурункали яллиғланишида, ичакнинг фаолияти бузилган ҳолатларда стафилококк микроби таъсирида ошқозон-ичак йўлларининг хасталанишида, сепсис, зотилжам, йирингли ва юқумли касалликлар билан оғриган болаларни комплекс даволашда қўлланади. Шу билан бирга ундан рахит, аллергия, кам қонлик, гипотрофия ҳолатларида, ёш болалар барвақт сунъий овқатланишга ўтганда ва узоқ муддат давомида турли антибиотиклар ва химиявий препаратлар истеъмол қилиш натижасида келиб чиқадиган ичак функцияси (фаолияти) бузилган пайтларда фойдаланиш мумкин.

Бифидумбактерин бир ёшгача бўлган болалар учун зарур препаратдир. Ёш болаларнинг соғлом ўсишида, уларнинг организмида бифидобактерий микробининг етарли миқдорда бўлиши катта роль ўйнайди. Чунки у ёш организмнинг касалликка чидамлилигини оширади ва ичакнинг фаолиятини нормаллаштиради.

Мазкур препарат инсон организми учун хавфсиз ҳисобланиб, унга салбий таъсир кўрсатмайди.

Мазкур препарат мамлакатимизнинг Москва, Ленинград, Горький ва бошқа марказий шаҳарлари клиникаларида қўлланилган ва самарали натижа берган. Шундай экан, бифидумбактерин препаратини кенг қўлланишни маслаҳат берамиз. Бу болаларнинг соғлом бўлиб ўсишида, умуман, инсон саломатлигини мустаҳкамлаш ва юқумли касалликларнинг камайишида муҳим аҳамият касб этади.

Б. ВАФОҚУЛОВ,
Тошкент вакцина ва сиворотка илмий-текшириш институтининг директори.

М. КАМОЛОВА,
медицина фанлари доктори, шу институт бўлим мудираси.

ТРОЛЛЕЙБУС ҚАТНАЙ БОШЛАДИ

Андижон район маркази — Куйганёр посёлкаси йил сайин ободонлашиб бормоқда. Маъмурий, маданий-маиший ва уй-жой бинолари посёлка кўркига кўрк қўшмоқда.

Куйганёрликлар яқинда яна бир қулайликка эга бўлдилар. «Андижон—Куйганёр» маршрути бўйлаб троллейбус қатнови йўлга қўйилди.

Ҳ. СИДДИҚОВ.

ДЕҲҚОН БУВА ҚИШЛОҚ КЕЗАДИ

МУТАСАДДИСИ КИМ?

Деҳқонбува йўл юрса ҳам мўл юриб, Қўрғонтепа район марказидаги колхоз бозоридан чиқиб қолди. Тўртта устунга ўрнатилган баҳайбат қурилишни кўриб ўйга толди. Бу ғалати манзара эди. Сарой деса, на равоғи ва на қуналғаси бор. Шийпон деса, ҳатто супаси ҳам йўқ. Оддий иморат десанг эшиги, деразаси йўқ.

Яхшилардан сўраб-суриштириб гапнинг тагига етди. Воқеа бундай бўлган экан. 1968 йили колхоз бозорида мева-сабзавот павильони қурилиши муаммо бўлиб турганида, Андижон область 24-қурилиш трестининг райондаги 45-механизациялашган кўчма колоннаси раҳбарлари бу ишни ўз зиммаларига олишди. Шундай қилиб, март ойида колонна бинокорлари бозор ичида 150 ўринли, смета қиммати 151 минг сўмлик тимни тиклашни бошлаб юбордилар. Дастлаб иш тез суръатлар билан борди. Пойдевор учун хандақлар қазилиб, бетон устунлар ўрнатилди, томи ёпилди. Хуллас, 40 минг сўмликка яқин қурилиш-монтаж ишлари уддаланди. Шу орада комиссия келиб қурилиш-монтаж ишларининг сифатини текшириб, лойиҳадан четга чиқилганлиги, оқибатда технологик талаб бузилганлигини аниқлади. Бошқача қилиб айтганда ишнинг чуви чиқди. Яъни барча қурилиш-монтаж ишлари брак қилинди.

Шу-шу колхоз бозоридаги тимни тиклаш ишлари тўхтади-қолди. Қурувчилар бу ердан юзларини ўгириб ўтадиган бўлишди. Бозор директори Н. Чўтбоев колонна маъмурияти билан область бозорлар бошқармаси ўртасида бўзчининг мокисидек бетиним қатнади. Ёзишмаларни айтмайсизми? Колхоз бозори маъмурияти ҳамда область қурилиш тресги, область савдо бошқармаси, колонна маъмурияти ўртасида ёзишмалар ёмғирдек ёғилди. Умуман баҳонабозлик, елка қисишлар, ёзишмалар роппа-роса 5 йил давом этди. Ниҳоят, 1973 йилнинг 15 февраль куни кўчма колонна, область бозорлар бошқармаси, колхоз бозори маъмурияти ўртасида қурилишни 1973 йил июль ойида тугаллаш ҳақида шартнома тузилди.

Колхоз бозорида яна бинокорлар пайдо бўлиб қолишди, қурилиш материаллари келтирилди. Аммо иш қандай шошилинч бошланган бўлса, шундай тезлик билан тўхтади. Тўсатдан 1973 йил 30 июнда область қурилиш трестининг ишни тўхтатиш ҳақидаги кўрсатмаси келди. Унда планга киритилмагани учун павильон қурилиши тўхтатилганлиги маълум қилинган эди.

Мана шундан буён 14 йил ўтди. Қўрғонтепаликлар тим қурилишининг эгаси борми-йўқми деб сўрамаган кишилари қолмади. Ҳанузгача ҳеч кимдан тайинли жавоб чиқмаётир.

Ҳурматли Деҳқонбува! Ушбу саволимизни мутасадди ўртоқларга етказсангиз:

— Қурилишга жавобгар борми?

Деҳқонбува котиби:
С. РЎЗИМАТОВ.

ДЕҲҚОНБУВАГА ЖАВОБ БЕРИШДИ

«Ёзёвон район марказида қишлоқ хўжалик техникуми қурила бошлаганига бу йил роппа роса ўн уч йил бўлди. Минг афсуски, қурилиш ишларининг ниҳояси ҳамон кўринмаётибди... Бунинг устига объектдаги корпуслар қўлдан кетгунча эгасига етгунча қабилида тўла битмасдан туриб фойдаланишга топшириб юбориляпти. Иситиш системалари, канализация тармоқларини ишга тушириш ҳамон муаммо бўлиб қолмоқда».

Деҳқонбува, номига келган юқоридаги мазмунли шикоят хати «Туя гўшти еганми» сарлавҳаси билан «Қишлоқ ҳақиқати»нинг 4 август сонида босилган эди. Деҳқонбува объект қурилиши кафиллигини ўз зиммасига олган 9-қурилиш трестига қарашли 2-механизациялашган кўчма колонна бошлиғи М. Асқаров ва партия ташкилотининг котиби М. Аҳмаджоновлар имзоси билан қуйидаги жавоб хатини олди.

«Муҳтарам Деҳқонбува! Газетада босилган «Туя гўшти еганми?» сарлавҳали мақола кўчма колоннанинг кенгайтирилган очиқ партия йиғилишида атрофлича муҳокама қилинди. Унда билдирилган эътирозлар юз фоиз тўғри, деб топилди. Прораб Абдуфаттоҳ Содиқов қурилишни сабабсиз чўзиб юборганлиги сабабли қаттиқ огоҳлантирилди.

Ҳозир техникумнинг иситиш системаларидаги камчиликлар батамом тугатилди. Ўқув-ишлаб чиқариш корпуси ишлаб турибди. Шунингдек, канализация, насос станцияси ҳам фойдаланишга топширилди».

* * *

Деҳқонбувага Сирдарё область Комсомол районидаги мухлисидан келган хатда матлубот жамиятига қарашли 12-магазин ходимлари баъзи камёб молларни яшириб қўйиб, харидорларга ортиқча нархда пуллашаётгани кўрсатилган эди. Деҳқонбува бу хабарни «Антиқа мактуб» сарлавҳаси билан «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг 12 сентябрь сонида газетхонлар эътиборига ҳавола қилганди. Яқинда Комсомол район матлубот жамиятининг раиси Д. Жўраевдан қуйидаги мазмунда жавоб келди:

— Қадрли Деҳқонбува! «Антиқа мактуб» Комсомол район матлубот жамияти правлениесининг кенгайтирилган йиғилишида муҳокама қилиниб, унда кўрсатилган камчиликлар юз фоиз тўғри деб топилди. Дарҳақиқат, 12-магазинда айрим товарларни яшириб қўйиб, ортиқча нархларда сотиш ҳоллари содир бўлган. Савдо қоидасини қўпол равишда бузганлиги учун магазин мудири Неъмат Тошпўлатов ўз вазифасидан четлаштирилди. Сотувчи Зоя Танцурага эса ҳайфсан эълон қилинди. Правление йиғилишида товарларни яшириб қўйиш ортиқча нархларда пуллаш, умуман, харидорлар ҳақига хиёнат қилиш каби қўпол камчиликларнинг такрорланмаслиги учун махсус тадбирлар белгиланди».

* * *

Бир группа Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг Деҳқонбува номига ёзишган шикоят хатида шундай дейилганди: «...Деҳқонбува, биласизми, бизнинг қишлоғимиз марказига «Зарбанд—Жумабозор» маршрутида қатновчи автобус бир кунда икки-уч марта келиб турар эди. Мана уч ой бўлди, озми-кўпми узоқ йўлимизни яқин қилиб турган автобусимиз «йўқолиб» қолди. Қаерга ғойиб бўлганини ҳеч ким билмайди. Кунда бўлмаса ҳам кунора совхоз ишчилари ва бошқа йўловчилар автобус бекатида унинг йўлига кўз тикиб ўтириб қайтиб келишади. Сиздан бирдан-бир илтимосимиз: йўқолган автобусимизни топишга ёрдам берсангиз».

Деҳқонбува қишлоқ меҳнаткашларидан келган ушбу хатни «Йўқолган автобус» сарлавҳаси билан «Қишлоқ ҳақиқати»нинг шу йил 28 июль сонида эълон қилган эди.

Куни-кеча Қўшработ район ижроия комитетининг раиси Н. Ҳакимовдан ушбу жавоб хати келди.

«Йўқолган автобус» сарлавҳали танқидий хат юзасидан текшириш ўтказилганда Зарбанд — Жумабозор маршрути бўйича қатновчи ЮВЗ — маркали 93-90 номерли автобус учун шофёр кадрлар етишмаслиги сабабли тўлиқ қатнамаганлиги тасдиқланди. Айни пайтда бу маршрут бўйича қатновчи автобусга икки шофёр бириктилиб, унинг узлуксиз қатнаб туриши йўлга қўйилди».

ДЕҲҚОНБУВАГА МАКТУБ

ҲИСОБИ НАҚД, ОВОЗИ НАСИЯ

Ҳурматли Деҳқонбува! Ёрдамингизга муҳтожмиз. Навоий область Хатирчи районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Гагарин участкасида радиолар икки йилдан буён ишламаяпти, десак балки ишонмассиз. Афсуски, худди шундай. Бу ҳақда колхоз раҳбарларига бир неча бор мурожаат қилиб кўрдик. На чораки, улардан «тиқ» этган овоз чиқмади. Дўппи тор келиб, жавоб бериш тўғри келиб қолганида: «Радиоузел билан район марказлашган радиоузели шуғулланади. Кимнинг шикояти бўлса ўша ерга мурожаат этсин», — деб, ўзларини четга олиб келишяпти. Ваҳоланки, колхоз хонадонларида радио эшиттириш ишини яхшилаш вазифаси ойига 100 сўмлик маош олиб турган монтёр А. Ҳидирназаровга юклаб қўйилган.

Район марказлашган радиоузелининг мутасаддиси А. Тўраев, Янгиработ алоқа бўлимининг бошлиғи Э. Шониёзов ўртоқлар эса колхоздан борганлар саволига «бугун-эртага» деб галга солиб келишмоқда. Эртанинг ортидан ой, ойнинг кетидан йил ўтаётган бўлса-да, радиолар ҳамон тилсиз бўзрайиб турибди. Мана, қўлимда Янгиработ алоқа бўлимининг бухгалтериясидан олинган справка. Колхоздаги радиолар хоҳ ишласин, хоҳ ишламасин колхоз кассасидан 1980 йил учун 1178 сўм 40 тийин, 1981 йилга 1214 сўм 40 тийин, 1982 йилнинг етти ойи учун 607 сўм 20 тийин ўмариб олинган. Гапнинг қисқаси ҳозир мавжуд бўлган 404 точкадаги радионинг 90 фоизи қушларга уя бўлиб хизмат қиляпти. 1-, 2-, 3-, 4-бригадалар қишлоқлари-даги сим ёғочларга тортилган радио симлари назоратсиз қолдирилгани натижасида узилиб ётибди.

Деҳқонбува! Биламиз, сиз тез-тез қишлоқларда бўлиб, ҳаётимизда учраб турадиган бу каби нуқсонларни «даволаб» келгансиз. Шундай экан, қишлоқ аҳлининг арзини инобатга олиб, уйқуга кетган набирадарларингнинг кўзини очиб қўйсангиз. «Партия XXII съезди» колхозида яшаётган кўплаб деҳқонлар Сиздан ўтиниб сўрайдилар.

Хатирчилик жиянингиз
Ш. ОЧИЛОВ.

ДУМИ ХУРЖУНДА ИШЛАРНИНГ ИЗОҲЛИ ЛУҒАТИ

БОКАЛ — Пивопурушнинг чап чўнтагини қаппайтирадиган ярим литрли идиш.

ТУЙИ — Саёқ отарчилар нажоти.

ЧАЙҚОВЧИ — Бирни ўнга, ўнни юзга пулловчи «ҳожатбарор».

ШИЙПОН — Айрим колхоз ва совхозларда номи бору, ўзи йўқ, бўлса ҳам ўзи ёрдамга муҳтож бўлган жой.

Юсуфжон УСМОНОВ.

СПОРТ

● ГИМНАСТИКА

СТУДЕНТЛАР ҒАЛАБАСИ

Шу кунларда совет студент гимнастикачилари АҚШнинг Филадельфия шаҳрида меҳмон бўлиб турибдилар. Улар Темпл университети командаси билан ўзаро куч синашиб, ажойиб ғалабага эришдилар.

Совет спортчилари ҳам умумкоманда, ҳам шахсий биринчиликда, пешқадам бўлишди. Владимирлик Владимир Артёмов билан тошкентлик Оловиддин Отахоновлар, айниқса, зўр маҳорат кўрсатдилар. Улар кўпгина машқларни аъло бажариб, юксак ўринларга кўтарилишди.

Энди совет гимнастикачилари Питтсбург шаҳрида бўлиб ўтадиган мусобақаларда иштирок этишади.

● ШАЙБАЛИ ХОККЕЙ

ОЧКОЛАРНИ БАҲАМ КЎРИШДИ

Биринчи лига коллективлари мамлакат чемпионатининг навбатдаги тур учрашувларини ўтказишди. Пешқадам коллективлар навбатдаги ғалабаларни қўлга киритиб, мавқеларини янада мустаҳкамлаб олишди.

Тошкентнинг «Бинокор» командаси бир неча учрашувларни ўз майдонида ўтказганидан кейин сафарга чиқди. Бинокорчилар Свердловск шаҳрида маҳаллий «Автомобилист» коллективи билан икки марта куч синашдилар. Дастлабки учрашув шайбаларга бой бўлиб майдон эгалари фойдасига (6:4), тугаган бўлса, такрорий учрашувда ҳамюртларимизнинг омади келди. Улар анча уюшқоқлик билан шайба суришиб, мезбонларни 3:2 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

Бу учрашувлардан кейин бинокорчилар тўплаган очколар 25 тага етди. Улар ҳамон ўйинлар жадвалининг ўнинчи поғонасида боришяпти.

Биринчи лига коллективлари орасида карвонбошилик қилаётган Новосибирскнинг «Сибирь» командаси ўз майдонида ҳамшаҳарлари — СКА хоккейчилари билан бўлган икки учрашувни ҳам муваффақиятли ўтказишди — 3:1, 6:2.

Қолган учрашувлар натижаси билан танишинг: «Молот» — «Енбек» — 6:2, 5:4; «Рубин» — «Торпедо» (Усть-Каменогорск) — 1:5, 1:9; Урицкий номли спорт клуби — «Металлург» — 5:3, 8:3; «Дизелист», — «Динамо» (Минск) — 5:2, 3:6; Кристалл» — «Динамо» (Харьков) — 1:1, 9:5; «Торпедо» (Тольятти) — «Буран» — 8:2, 7:2.

Бу турдан кейин биринчи лига коллективлари ўйинлар жадвалида қуйидаги ўринларни банд этиб туришибди:

	Ў	О
«Сибирь» (Новосибирск)	28	52
«Кристалл» (Саратов)	28	43
Урицкий номли спорт клуби (Қозон)	28	42
«Торпедо» (Усть-Каменогорск)	28	40
«Динамо» (Минск)	28	39
«Автомобилист» (Свердловск)	28	34
«Торпедо» (Тольятти)	28	33
«Металлург» (Череповец)	28	29
«Динамо» (Харьков)	28	28
«Бинокор»	28	25
«Енбек» (Олмаота)	28	21
«Молот» (Пермь)	28	20
«Дизелист» (Пенза)	28	14
СКА (Новосибирск)	28	12
«Буран» (Воронеж)	28	10
«Рубин» (Тюмень)	28	6

● ШАШКА

ЮЛДУЗЛАР БАҲСИ ТУГАЛЛАШДИ

Республикамиз пойтахтида бир неча кун давом этган «Шашка юлдузлари-82» Бутуниттифоқ турнири ниҳоясига етди.

Унда Украина чемпиони О. Беляева муваффақиятли қатнашиб, ҳурмат шоҳсупасининг биринчи поғонасига кўтарилди.

Иккинчи-учинчи ўринлар минсклик И. Пашкевич билан вильнюслик Р. Виткаускайтега насиб этди. Улар 10 тадан очко жамғаришди.

«Қишлоқ ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 11 декабрда чиқади.

Редактор ўринбосари
Н. ЁҚУБОВ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

ЖУМА

10 ДЕКАБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Ўсмирлар ижоди».
10.10 «Ўғрилик». Телевизион бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар.
12.35 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.15 Телевизион ҳужжатли фильм.
15.55 «Уфқ». Ленинграддан олиб кўрсатилади.
16.55 «Подмосковье қишлоғи янгиликлари».
17.25 «Мунозара клуби».
18.35 Қишки этюд.
18.45 «Жасорат».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «МЕҲНАТ ШОН-ШУҲРАТИ БАЙРОҚДОРЛАРИ». М. И. КАЛИНИН НОМЛИ ҚЎҚОН ЁҒ-МОЙ КОМБИНАТИНИНГ ИШ ТАЖРИБАСИ ҲАҚИДА.
19.45 Халқ куйлари.
20.00 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «ЯГОНА ОИЛАДА». БЕЛОРУССИЯ ССР.
Белоруссия ССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Аксёнов сўзи.
«Қардошликдан қанотланган диёр». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
Санъат усталарининг концерти.
21.30 «Время».
22.05 «Рус музейи». Тарихий живопись.
22.35 «Дунё воқеалари».
22.50 Чет эл эстрадасининг куйлари ва оҳанглари.

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Пушчино. Уфқ ортига бир назар». Телевизион ҳужжатли фильм.
19.15 В. Ковтун чалади (аккордеон).
19.30 «Киносаёҳатчилар клуби».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Сиз бунга қодирсиз».
21.30 «Время».
22.05 «Декабрь ойи бошидаги икки кун». Телевизион бадиий фильм.

● ЎзТВ I

11.25 Кўрсатувлар программаси.
11.30 География. Тоғлар.
12.00 «Булутлар узра қўшиқлар». Телевизион бадиий фильм (рус.).

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Тўс-тўполон». Қўғирчоқ фильм.
18.20 Тошкентда ҚҚАССР Маданияти кунлари. «144-баландлик». Телефильм.
18.45 «Иқтисодий шарҳ». Кўрсатувни иқтисод фанлари доктори А. Абдуғаниев олиб боради.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Мақом тароналари». Концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.05 Тошкентда Қорақалпоғистон АССР Маданияти кунларининг очилишига бағишланган тантанали кеча. Қорақалпоғистон санъат усталарининг концерти. А. Навоий номли Давлат академик Катта театридан трансляция пайтида ёзиб олинган.
23.35 Баскетбол бўйича СССР чемпионати. «Университет» (Тошкент) — «Калев» (Таллин). Репортаж (ёзиб олинган).
00.05 Янгиликлар

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000. ТОШКЕНТ—П, ЛЕНИН КЎЧАСИ, 41* ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўрин босарлари — 33-44-43, 32-56-21, 33-54-33, 32-54-42. Масъул секретари — 33-09-93, 32-56-26 Секретариат — 32-54-48, 32-56-25 Партия турмуши бўлими — 32-56-34, 32-56-22. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51 Чорвачилик бўлими — 32-56-33. Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44 Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36 Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46 Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52, 32-56-39 Таржима бўлимлари — 32-33-81-42. 56-37 32-54-54 Сатира ва юмор бўлими — 32-54-52. Иллюстрация бўлими — 32-56-27, 32-58-83. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Нашриёт диспетчери — 32-78-94 Нашриёт телефон стан циясининг чевбатчиси — 33-90-50.

Р. — 06570. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543. А. 1183. 3